

Formular **S1041_A1.0.0**

Conform OMFP nr. 2.844/2016
si OMFP 10/03.01.2019
Formular valabil din: 03.2019

Situație financiară anuală *

Suma de control

0

Tip formular

IS

Data raportării
31.12.2018

Anul
2018

Date de identificare ►

* Campuri obligatorii

* Entitatea
Administratia Romana a Serviciilor de Trafic
Aerian ROMATSA R.A.

Raportare contabilă
anuală
Formularul S1040

Situație financiară
anuală
Formularul S1041

Situațiile financiare anuale
au fost aprobate potrivit
legii

Bifați dacă este cazul

Mari contribuabili care
depun bilanțul la București

Sucursala

Activ net mai mic de
jumătate din valoarea
capitalului subscris

FORMULAR NEVALIDAT

* Numar inregistrare in Registrul Comertului
J40/1012/1991

* Cod Unic de Inregistrare
1589932

* Activitatea preponderanta: Cod CAEN--Denumire activitate
5223--Activ.de serv.anexe
transp.aeriene

* Activitatea preponderanta efectiv desfasurata: Cod CAEN--Denumire activitate
5223--Activ.de serv.anexe
transp.aeriene

* Forma de proprietate
11--Regii autonome

Strada
Bdul. Ion Ionescu de la Brad

Numar
10

Bloc Scara Apartament

Telefon e-mail
0212083102 romatsa.office@romatsa.ro

* Județ Sector
Municipiul Bucuresti Sector 1

* Localitatea
Bucuresti

Semnături ►

* Campuri obligatorii

Semnatura electronica poate fi aplicata
doar in urma finalizarii cu succes a actiunii
de validare a formularului

Semnatura electronica

Administrator

* Nume si prenume
Tiberiu Dragos
Vingul

Semnatura

Intocmit

* Nume si prenume
Cojoc Marius
Adrian

* Calitatea
11--Director economic

Nr. de inregistrare in organismul profesional

Semnatura

Auditor

Nume si prenume/ Denumire

Mobite Audit SRL

Nr. inregistrare in Registrul CAFR

25

Cod de identificare fiscala

Semnatura

Aur

*) Situatii financiare anuale individuale la 31 decembrie 2018 întocmite de către entitățile cărora le sunt incidente Reglementările contabile conforme cu IFRS, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice, nr. 2.844/2016, cu modificările și completările ulterioare, și care depun situatii financiare anuale la 31 decembrie potrivit Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 10/ 2019 privind aspecte legate de întocmirea si depunerea situatiilor financiare anuale si a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finantelor Publice si pentru reglementarea unor aspecte contabile(cu excepția entităților care aplică Reglementările contabile conforme cu IFRS, aprobate prin Ordinul nr. 2.844/2016 - și care au optat pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic)

[Handwritten signature]

R.A. ROMATSA

SITUATII FINANCIARE INDIVIDUALE

INTOCMITE IN CONFORMITATE CU

Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeana

PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Către Consiliul de Administrație
R.A. ROMATSA

Raport cu privire la situațiile financiare

Opinie

1. Am auditat situațiile financiare ale R.A. ROMATSA („Regia”), cu sediul social în Bd. Ion Ionescu de la Brad nr. 10, Sector 1, București, identificată prin codul unic de înregistrare fiscală 1589932, care cuprind situația poziției financiare la data de 31 decembrie 2018 și situația rezultatului global, situația modificărilor capitalurilor proprii și situația fluxurilor de trezorerie aferente exercițiului încheiat la această dată, precum și un sumar al politicilor contabile semnificative și notele explicative.
2. Situațiile financiare la 31 decembrie 2018 se identifică astfel:
 - Activ net / Total capitaluri proprii: 429.109.840 Lei
 - Profitul net al exercițiului financiar: 52.214.113 Lei
3. În opinia noastră, situațiile financiare anexate prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative poziția financiară a Regiei la data de 31 decembrie 2018, și performanța sa financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare.

Baza pentru opinie

4. Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit („ISA”), Regulamentul UE nr. 537 al Parlamentului și al Consiliului European (în cele ce urmează „Regulamentul”) și Legea nr. 162/2017 („Legea”). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea „Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenți față de Regie, conform Codului Etic al Profesioniștilor Contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (codul IESBA), conform cerințelor etice care sunt relevante pentru auditul situațiilor financiare în România, inclusiv Regulamentul și Legea, și ne-am îndeplinit responsabilitățile etice conform acestor cerințe și conform Codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

Aspectele cheie de audit

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

ASPECT CHEIE DE AUDIT	ABORDAREA NOASTRĂ
<p>Provizioane pentru pensii si beneficii similare</p> <p>Regia acorda salariaților, conform prevederilor contractelor individuale de munca, beneficii in bani in funcție de vechimea in munca si, respectiv, la pensionare. Aceste beneficii reprezintă un număr variabil de salarii, diferențiate in funcție de categoria profesională a salariatului.</p> <p>Nivelul acestor provizioane era de 320.893.283 RON la 31.12.2017, respectiv 414.563.100 la 31.12.2018.</p> <p>Datorită nivelului semnificativ al valorii acestor provizioane si a importanței raționamentelor profesionale pe care le presupun, considerăm că acestea reprezintă un aspect cheie de audit.</p> <p>Ajustarea veniturilor pentru activitatea de ruta și recunoașterea veniturilor</p> <p>Regia înregistrează venituri în baza Convenției Internaționale privind cooperarea pentru siguranța spațiului de navigare ce asigura statelor membre un sistem comun de taxare a rutelor (o taxare unica a zborului).</p> <p>Eurocontrol reprezintă autoritatea care asigura implementarea acestei Convenții oferind tuturor statelor membre servicii de calculare, facturare si colectare prin intermediul Oficiului Central de Tarife de Ruta.</p> <p>Veniturile astfel obținute sunt reglementare, pe cicluri de reglementare, si, periodic, la finalul fiecărui ciclu se procedează la regularizarea nivelului acestora, respectiv recuperarea supra/ sub tarifărilor. Ciclul de reglementare curent acoperă perioada 2015 – 2019.</p> <p>Regia trebuie sa analizeze si sa ajusteze anticipat regularizările de venituri obținute de la Eurocontrol pentru activitatea de ruta și estimate a se produce la finalul ciclului de reglementare.</p> <p>Conform Codului Fiscal, legea nr. 227/ 2015 cu modificările ulterioare, aceasta ajustare trebuie efectuata trimestrial sub forma înregistrării unui provizion.</p> <p>Conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, Regia prezinta aceasta ajustare direct la nivelul liniei de venituri si nu sub forma de venit si, respectiv, provizion pentru cheltuieli.</p> <p>Consideram important să atragem atenția asupra acestui aspect cheie de audit, din perspectiva obligației de întocmire a situațiilor financiare statutare IFRS pe care Regia trebuie sa o îndeplinească începând cu exercițiul financiar încheiat la 31.12.2018.</p>	<p>Procedurile noastre cu privire la nivelul provizioanelor pentru pensii si beneficii includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea critica a adecvării raționamentelor si ipotezelor aplicate de conducere pentru fiecare din categoriile de beneficii pentru care s-au constituit provizioane - discuții cu reprezentanții departamentelor de specialitate, respectiv experții externi care au furnizat asistenta pentru a înțelege și a confirma ipotezele conducerii; - revizuirea și analiza rapoartelor oferite de experții externi - revizuirea modelelor de calcul și evaluarea rezonabilității variabilelor incluse în calcul - evaluarea adecvării informațiilor prezentate comparativ cu informațiile statistice istorice - evaluarea controlului intern existent cu privire de modul de determinare și acordare a beneficiilor pentru salariați (inclusiv verificare prevederilor incluse in contractul individual de munca – Regia neavând in prezent Contract Colectiv de Munca) <p>Procedurile noastre cu privire la nivelul veniturilor pentru activitatea de rută:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea metodologiei utilizate, respectiv a consecvenței aplicării acesteia de la un exercițiu financiar la altul; - evaluarea controalelor interne care adresează riscurile descrise in „Aspecte cheie de audit” cu privire la recunoașterea veniturilor pentru activitatea de ruta; - evaluarea ipotezelor și variabilelor utilizate; - revizuirea acurateței si completitudinii veniturilor înregistrate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018 (inclusiv proceduri de confirmare a tranzacțiilor în relația cu Eurocontrol) - evaluarea adecvării modului de prezentare a informațiilor.

Alte informații – Raportul administratorilor

5. Administratorii sunt responsabili pentru întocmirea și prezentarea altor informații. Acele alte informații cuprind Raportul administratorilor, care include și declarația nefinanciară, dar nu cuprind situațiile financiare și raportul auditorului cu privire la acestea și nici declarația nefinanciară, aceasta fiind prezentată într-un raport separat.

Opinia noastră cu privire la situațiile financiare nu acoperă și aceste alte informații și cu excepția cazului în care se menționează explicit în raportul nostru, nu exprimăm nici un fel de concluzie de asigurare cu privire la acestea.

În legătură cu auditul situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018, responsabilitatea noastră este să citim acele alte informații și, în acest demers, să apreciem dacă acele alte informații sunt semnificativ inconsecvente cu situațiile financiare, sau cu cunoștințele pe care noi le-am obținut în timpul auditului, sau dacă ele par a fi denaturate semnificativ.

În ceea ce privește Raportul administratorilor, am citit și raportăm dacă acesta a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2844/2016, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare, punctul 20.

În baza exclusiv a activităților care trebuie desfășurate în cursul auditului situațiilor financiare, în opinia noastră:

- a) Informațiile prezentate în Raportul administratorilor pentru exercițiul financiar pentru care au fost întocmite situațiile financiare sunt în concordanță, în toate aspectele semnificative, cu situațiile financiare;
- b) Raportul Administratorilor, a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2844/2016, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare, punctul 20.

În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre cu privire la Regie și la mediul acesteia, dobândite în cursul auditului situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2018, ni se cere să raportăm dacă am identificat denaturări semnificative în Raportul administratorilor. Nu avem nimic de raportat cu privire la acest aspect.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu governanța pentru situațiile financiare

6. Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.
7. În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Regiei de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Regia sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.
8. Persoanele responsabile cu governanța sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Regiei.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

9. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.
10. Ca parte a unui audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:
 - Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
 - Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Regiei.
 - Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
 - Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Regiei de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Regia să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
 - Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.
11. Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernarea, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.
12. De asemenea, furnizăm persoanelor responsabile cu guvernarea o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, acolo unde este cazul, măsurile de protecție aferente.
13. Dintre aspectele comunicate cu persoanele responsabile cu guvernarea, stabilim care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă și care reprezintă, prin urmare, aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea publică a aspectului sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, determinăm că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil ca beneficiile interesului public să fie depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

14. Am fost numiți să audităm situațiile financiare ale R.A. ROMATSA pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2018. Durata totală neîntreruptă a angajamentului nostru este de 4 ani, acoperind exercițiile financiare încheiate la 31 decembrie 2017 până la 31 decembrie 2020.

Confirmăm că:

- Opinia noastră de audit este în concordanță cu raportul suplimentar prezentat Comitetului de Audit al Regiei, pe care l-am emis în aceeași dată în care am emis și acest raport. De asemenea, în desfășurarea auditului nostru, ne-am păstrat independența față de entitatea auditată.
- Nu au fost furnizate serviciile non audit interzise, menționate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul UE nr. 537/2014.

Partenerul de misiune al auditului pentru care s-a întocmit acest raport al auditorului independent este Alina Mirea.

Alina Mirea, Partener de Audit

*Înregistrată la Autoritatea pentru Supravegherea Publică
a Activității de Audit Statutar cu numărul 1504*

În numele:

DELOITTE AUDIT S.R.L.

*Înregistrată la Autoritatea pentru Supravegherea Publică
a Activității de Audit Statutar cu numărul 25*

Clădirea The Mark, Calea Griviței nr. 84-98 și 100-102,
etajul 8 și etajul 9, Sector 1
București, România
29 mai 2019

R.A. ROMATSA
SITUATIA POZITIEI FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

	<u>Nota</u>	<u>31 decembrie 2018</u>	<u>31 decembrie 2017</u>
ACTIVE			
Active imobilizate			
Imobilizari corporale	5	349.183.386	383.385.134
Imobilizari necorporale	6	57.295.303	46.728.619
Investitii in entitati asociate	8	-	-
Alte investitii	7	140.136.922	139.933.037
Creante privind impozitul amanat	16	-	-
Total active imobilizate		<u>546.615.611</u>	<u>570.046.790</u>
Active curente			
Stocuri	9	11.742.414	11.277.754
Cienti si conturi asimilate	10	159.498.723	153.790.490
Cheltuieli inregistrate in avans	11	13.514.517	13.591.289
Alte active circulante	12	35.874.483	15.325.873
Impozit pe profit de recuperat	16	-	-
Investitii financiare	13	-	100.000.000
Numerar si echivalente de numerar	14	455.247.514	327.170.640
Total active curente		<u>675.877.651</u>	<u>621.156.046</u>
Total active		<u>1.222.493.262</u>	<u>1.191.202.836</u>
CAPITALURI PROPRII SI DATORII			
Capitaluri proprii			
Patrimoniu	15	376.954.042	376.954.042
Rezerve legale		32.792.574	30.181.868
Rezultat reportat		19.363.224	47.422.263
Total capitaluri proprii		<u>429.109.840</u>	<u>454.558.173</u>
Datorii pe termen lung			
Venituri inregistrate in avans		9.624.379	143.393.000
Obligatii privind beneficiile angajatilor	18	357.483.511	262.444.379
Total datorii pe termen lung		<u>367.107.890</u>	<u>405.837.379</u>
Datorii curente			
Datorii comerciale	17	25.768.029	20.595.453
Datorii privind impozitul pe profit curent	16	-	-
Obligatii curente privind beneficiile angajatilor	18	140.633.099	110.334.914
Provizioane	19	98.924.734	74.961.282
Alte datorii curente	20	160.949.670	124.915.635
Total datorii curente		<u>426.275.532</u>	<u>330.807.284</u>
Total datorii		<u>793.383.422</u>	<u>736.644.663</u>
Total capitaluri proprii si datorii		<u>1.222.493.262</u>	<u>1.191.202.836</u>

Aceste situatii financiare au fost aprobate de catre conducerea Regiei la data de **29/05/2019** si semnate in numele acestora de catre:

Mircea BOSTINA
 Director General
 Semnatura _____

Marius Adrian COJOC
 Director Economic
 Semnatura _____

Notele atasate sunt parte integranta din situatiile financiare.

(Handwritten signature and initials)

R.A. ROMATSA
SITUATIA REZULTATULUI GLOBAL
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

	<u>Nota</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Cifra de afaceri	21	973.670.108	786.651.379
Alte venituri din exploatare	22	7.848.703	7.147.188
Cheltuieli de exploatare	23	(933.033.364)	(929.971.196)
Rezultat din exploatare		48.485.447	(136.172.629)
Venituri financiare. net	24	3.728.666	16.154.513
Profit / (Pierdere) inainte de impozitul pe profit		52.214.113	(120.018.116)
Cheltuiala cu impozitul pe profit	16	-	(17.790.573)
Profitul / (Pierdere) perioadei atribuibil Proprietarului Regiei		52.214.113	(137.808.690)
Alte elemente ale rezultatului global			
Elemente care nu vor fi niciodata reclassificate in profit sau pierdere			
Castiguri / (Pierderi) actuariale privind planurile de beneficii determinate. net de taxe	18	(77.662.446)	18.733.227
Alte miscari		-	(39.436)
Efectul impozitului asupra altor elemente ale rezultatului global	16	-	-
Alte elemente ale rezultatului global. net de taxe		(77.662.446)	18.693.791
Total rezultat global		(25.448.333)	(119.114.898)

Aceste situatii financiare au fost aprobate de catre conducerea Regiei la data de **29/05/2019** si semnate in numele acestora de catre:

Mircea BOSTINA
 Director General
 Semnatura _____

Marius Adrian COJOC
 Director Economic
 Semnatura _____

Notele atasate sunt parte integranta din situatiile financiare.

R.A. ROMATSA
SITUATIA MODIFICARILOR CAPITALURILOR PROPRII
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

	Patrimoniu	Rezerve legale	Rezultatul reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2018	376.954.042	30.181.868	47.422.263	454.558.173
Rezultatul global aferent perioadei	-	-	-	-
Profitul/(Pierderea) exercitiului	-	-	52.214.113	52.214.113
Alte miscari	-	-	-	-
Alte elemente ale rezultatului global, din care:				
Recunoastere castig/ (pierdere) actuarial, net de taxe	-	-	(77.662.446)	(77.662.446)
Cresterea rezervelor legale	-	2.610.706	(2.610.706)	-
Total rezultat global al perioadei	-	2.610.706	(28.059.039)	(25.448.333)
Total contributii de la si distribuii catre Statul Roman	-	-	-	-
Distribuirea profitului catre Statul Roman	-	-	-	-
Total tranzactii cu Statul Roman	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2018	376.954.042	32.792.574	19.363.224	429.109.840

Aceste situatii financiare au fost aprobate de catre conducerea Regiei la data de **29/05/2019** si semnate in numele acesteia de catre:

Mircea BOSTINA
 Director General
 Semnatura _____

Marius Adrian COJOC
 Director Economic
 Semnatura _____

Notele atasate sunt parte integranta din situatiile financiare.

R.A. ROMATSA
SITUATIA MODIFICARILOR CAPITALURILOR PROPRII
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

	Patrimoniu	Rezerve legale	Rezultatul reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2017	376.954.042	30.181.868	206.242.999	613.378.909
Rezultatul global aferent perioadei				
Profitul/(Pierderea) exercitiului	-	-	(137.808.689)	(137.808.689)
Alte miscari	-	-	(39.436)	(39.436)
Alte elemente ale rezultatului global, din care:				
Recunoastere castig/ (pierdere) actuarial, net de taxe	-	-	18.733.227	18.733.227
Cresterea rezervelor legale	-	-		
Total rezultat global al perioadei	-	-	(119.114.898)	(119.114.898)
Total contributii de la si distribuii catre Statul Roman				
Distribuirea profitului catre Statul Roman	-	-	(39.705.837)	(39.705.837)
Total tranzactii cu Statul Roman	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2017	376.954.042	30.181.868	47.422.263	454.558.173

Aceste situatii financiare au fost aprobate de catre conducerea Regiei la data de **29/05/2019** si semnate in numele acesteia de catre:

Mircea BOSTINA
 Director General
 Semnatura _____

Marius Adrian COJOC
 Director Economic
 Semnatura _____

(Handwritten signatures)

R.A. ROMATSA
SITUATIA FLUXURILOR DE TREZORERIE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Fluxuri de trezorerie din activitatea de exploatare:		
Profitul / (Pierderea) exercitiului inaintea impozitarii	52.214.113	(120.018.116)
Ajustari pentru elemente nemonetare:		
Cheltuieli de exploatare privind deprecierea si amortizarea (Castig)/Pierdere neta din vanzarea de imobilizari corporale	40.791.925 (1.960.787)	40.354.406 (32.510)
Deprecierea/(reversare provizion) clientilor si conturilor asimilate, net	3.369.775	1.123.647
Venituri din dobanzi	(3.735.043)	(3.068.952)
Deprecierea activelor fixe	-	829.163
Provizioane	39.956.748	114.856.702
Venituri din subventii	(1.165.854)	(994.555)
Fluxuri de numerar inainte de modificarile capitalului circulant	129.470.877	33.049.786
Modificari in stocuri	(464.660)	2.372.235
Modificari in clienti si conturi asimilate	(12.658.101)	(22.079.135)
Modificari in cheltuieli inregistrate in avans	76.772	33.746
Modificari in alte active circulante	-	-
Modificari in datorii comerciale	(41.828.523)	40.141.013
Modificari in alte datorii	(200.232)	240.156
Modificarile capitalului circulant	74.396.133	20.708.015
Impozit pe profit platit	(16.968.517)	(30.097.969)
Vărsăminte către Bugetul Statului	-	(39.705.837)
Numerar net utilizat in/ (generat din) activitatea de exploatare	57.427.616	(16.046.005)
Fluxuri de numerar utilizate in activitatea de investitii:		
Achizitii de imobilizari	(35.928.308)	(50.579.470)
Incasari din vanzarea imobilizarilor	2.671.663	151.832
Imprumuturi (acordate)/restituite si imobilizari financiare (Achizitii de)/Incasari din obligatiuni si titluri de trezorerie, depozite cu scadenta peste 3 luni	(203.885)	(3.594.918)
Dobanzi incasate	4.109.788	2.498.070
Numerar net generat in activitatea de investitii	(29.350.742)	(51.524.486)
Fluxuri de numerar utilizate in activitatea de finantare:		
Subventii primite	-	-
Numerar net utilizat in activitatea de finantare	-	-
Cresterea/(Scaderea) neta a numerarului si a echivalentelor de numerar	28.076.874	(67.570.491)
Numerar si echivalente de numerar la 1 ianuarie	427.170.640	494.741.131
Numerar si echivalente de numerar la 31 decembrie	455.247.514	427.170.640

Aceste situatii financiare au fost aprobate de catre conducerea Regiei la data de **29/05/2019** si semnate in numele acestuia de catre:

Mircea BOSTINA
 Director General
 Semnatura

Marius Adrian COJOC
 Director Economic
 Semnatura

Notele atasate sunt parte integranta din situatiile financiare.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

1. BAZELE ORGANIZARII SI INFORMATII GENERALE

R.A. ROMATSA (Administratia Romana a Serviciilor de Trafic Aerian, „Regia” sau „ROMATSA”) a fost infiintata la 1 decembrie 1990 prin Hotararea Guvernului („HG”) nr. 74/1991, modificata prin HG 731/1992, cu modificarile si completarile ulterioare, republicata in Monitorul Oficial nr. 500/20.07/2009, care au la baza Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unitatilor economice de stat ca regii autonome si societati comerciale. Regia este detinuta integral de Statul roman si administreaza patrimoniul public al statului.

Adresa de inregistrare a Regiei este Bd. Ion Ionescu de la Brad nr. 10, Sector 1, Bucuresti, Romania.

Principalele activitati ale Regiei sunt exploatarea spatiului aerian al Romaniei si furnizarea de servicii de navigatie aeriana, incluzand servicii de trafic aerian, navigatie si supraveghere in domeniul aeronautic, servicii meteorologice aeronautice, servicii de cautare si salvare, servicii de informare aeronautica, precum si coordonarea operatiunilor de cautare si salvare a aeronavelor aflate in pericol si a supravietuitorilor unui accident aviatic produs in regiunea de informare a zborurilor FIR - Bucuresti. Principalele servicii de navigatie aeriana furnizate de catre Regie sunt serviciile de ruta si serviciile de terminal. Regia este organizata in 3 directii regionale (Bucuresti, Arad si Constanta), 13 directii de servicii de navigatie aeriana (Bucuresti, Craiova, Oradea, Timisoara, Tulcea, Baia Mare, Satu Mare, Sibiu, Targu Mures, Iasi, Suceava, Cluj si Bacau) si Administratia Centrala.

Regia poate fi delegata de catre Ministerul Transporturilor sa reprezinte Romania in relatiile cu Organizatia Internationala privind Securitatea Navigatiei Aeriene EUROCONTROL.

Tarife

a) Activitatea de ruta

Regulamentul (UE) nr. 390/2013 al Comisiei din 3 mai 2013 de stabilire a unui sistem de performanta pentru serviciile de navigatie aeriana si pentru functiile de retea, precum si Regulamentul (UE) nr. 391/2013 al Comisiei din 3 mai 2013 de stabilire a unei scheme comune de tarificare pentru serviciile de navigatie aeriana reprezinta cadrul legal actual pentru stabilirea tarifelor pentru utilizatorii spatiului aerian. Totodata, statele membre pot scuti anumite categorii de zboruri de la plata tarifelor de ruta. Prin intermediul Regulamentului, statele membre se asigura ca furnizorii de servicii de navigatie aeriana sunt rambursati pentru serviciile pe care le-au furnizat zborurilor scutite.

In anul 1996 Romania a aderat prin Legea nr. 44/27.05.1996 la Conventia internationala EUROCONTROL, privind cooperarea pentru securitatea navigatiei aeriene, incheiata la 13 decembrie 1960, si la Acordul multilateral privind tarifele de ruta aeriana, semnat la Bruxelles la 12 februarie 1981. Astfel, facturarea si colectarea tarifelor pentru serviciile de navigatie aeriana de ruta prestate de catre ROMATSA este efectuata de EUROCONTROL in conformitate cu regulile instituite in documentul „Conditii de aplicare a sistemului de tarife de ruta si conditii de plata”, publicat integral in AIP Romania, sectiunea GEN 4.2, art. 1.3.

Facturarea, de catre EUROCONTROL, in numele ROMATSA, a serviciilor de navigatie aeriana de ruta se face prin aplicarea unui tarif unitar de ruta global la un numar de unitati de servicii de ruta:

- Tariful unitar global este compus din tariful unitar national, stabilit conform Regulamentelor si regulilor mentionate mai sus, si tariful unitar administrativ, stabilit de catre EUROCONTROL pentru acoperirea serviciilor sale de facturare si colectare a tarifelor pentru serviciile de navigatie aeriana de ruta;
- Unitatea de servicii de ruta pentru fiecare zbor reprezinta produsul dintre un factor de distanta zburata in spatiul aerian al Romaniei si un factor de greutate a aeronavei.

b) Activitatea de terminal

Tarifele pentru activitatea de terminal nereglementat sunt percepute pentru serviciile de navigatie aeriana prestate in zonele de control ale aeroporturilor si sunt aprobate de catre Consiliul de Administratie al Regiei. Tarifele sunt diferite in functie de aeroport, tipul zborului si greutatea maxima admisa la decolare (MTOW). Tarifele de navigatie aeriana terminala reglementata prestate in zona de terminal aferenta Aeroporturi Bucuresti sunt supuse prevederilor Regulamentului de punere in aplicare (UE) nr. 391/2013 al Comisiei din 3 mai 2013 de stabilire a unei scheme comune de tarificare pentru serviciile de navigatie aeriana.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

2. BAZELE INTOCMIRII SITUATIILOR FINANCIARE

(a) Declaratie de conformitate

Situațiile financiare ale Regiei au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană („IFRS”) în vigoare la data de raportare a Societății, respectiv 31 decembrie 2018 și în conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 2.844/2016, pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, cu modificările și clarificările ulterioare. Aceste prevederi corespund cerințelor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, adoptate de către Uniunea Europeană.

(b) Bazele întocmirii situațiilor financiare

Situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu principiul continuității activității.

Situațiile financiare au fost pregătite pe baza costului prezumat, cu excepția activelor intangibile care sunt exprimate la cost istoric așa cum este explicat în politicile contabile. Costul istoric este în general bazat pe valoarea justă a contraprestației efectuată în schimbul activelor.

În primul set de situații financiare întocmite conform IFRS, Regia a aplicat IAS 29 Raportarea financiară în economii hiperinflaționiste, corectând costul istoric al capitalului social și rezervelor legale cu efectul inflației, până la data de 31 decembrie 2003. Aceste ajustări au fost înregistrate în contul de rezultat raportat.

(c) Moneda funcțională și moneda de prezentare

Situațiile financiare sunt prezentate în LEI Românești („RON” sau „LEI”), care reprezintă moneda funcțională a Regiei. Toate valorile sunt rotunjite până la cea mai apropiată unitate RON.

(d) Utilizarea estimărilor și raționamentelor profesionale

Pregătirea situațiilor financiare în conformitate cu IFRS presupune utilizarea unor estimări din partea conducerii Regiei, judecări și presupuneri ce afectează aplicarea politicilor contabile, precum și valoarea raportată a activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor. Rezultatele realizate pot fi diferite de aceste estimări, depinzând de schimbările intervenite în ipotezele folosite și de condițiile economice diferite față de cele previzionate inițial.

Estimările și presupunerile sunt revizuite periodic. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită, dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada în care estimarea este revizuită și perioadele viitoare dacă revizuirea afectează atât perioada curentă, cât și perioadele viitoare.

Estimări contabile, ipoteze și raționamente fundamentale

Provizioane

La sfârșitul fiecărei perioade Regia stabilește provizioane, pe baza unei estimări rezonabile a cheltuielii necesare stingerii obligațiilor prezente. Regia recunoaște provizioane în concordanță cu politica contabilă prezentată în Nota 4 k). Provizioanele sunt revazute la fiecare raportare și ajustate pentru a reflecta cele mai rezonabile estimări.

De asemenea, Regia recunoaște provizioane pentru beneficiile acordate angajaților în concordanță cu IAS 19 „Beneficiile angajaților” așa cum este prezentat în politica contabilă menționată în Nota 4 j). Conform contractului colectiv de muncă, Regia furnizează beneficii în bani în funcție de vechimea în muncă și la pensionarea pentru salariați. Regia face estimări asupra numărului de angajați care se vor pensiona în anii următori, asupra probabilității unei reduceri a numărului de salariați, asupra ratei de inflație și a celei de actualizare și recunoaște provizioane în funcție de aceste estimări (Nota 18).

2. BAZELE INTOCMIRII SITUATIILOR FINANCIARE (continuare)

Ajustari pentru deprecierea creantelor

Evaluarea pentru deprecierea creanțelor este efectuată individual și se bazează pe cea mai bună estimare a conducerii privind valoarea prezentă a fluxurilor de numerar care se așteaptă a fi primite. Regia își revizuieste creanțele comerciale și de altă natură la fiecare dată a poziției financiare, pentru a evalua dacă trebuie să înregistreze în contul de profit și pierdere o depreciere de valoare. Raționamentul profesional al conducerii este necesar în special pentru estimarea valorii și pentru coordonarea fluxurilor de trezorerie viitoare atunci când se determină pierderea din depreciere. Aceste estimări se bazează pe ipoteze privind mai mulți factori, iar rezultatele reale pot fi diferite, ducând la modificări viitoare ale ajustărilor.

Ajustari pentru deprecierea activelor imobilizate

În conformitate cu IAS 36, imobilizările necorporale și corporale sunt analizate pentru a identifica dacă prezintă indicii de depreciere la data bilanțului. Dacă valoarea contabilă netă a unui activ este mai mare decât valoarea lui recuperabilă, o pierdere din depreciere este recunoscută pentru a reduce valoarea netă contabilă a activului respectiv la nivelul valorii recuperabile. Dacă motivele recunoașterii pierderii din depreciere dispar în perioadele următoare, valoarea contabilă netă a activului este majorată până la nivelul valorii contabile nete, care ar fi fost determinată dacă nicio pierdere din depreciere nu ar fi fost recunoscută.

Investitiile detinute pana la scadenta

Pentru a clasifica activele financiare ca fiind detinute pana la scadenta, Managementul Regiei se foloseste de judecata sa profesionala. Pentru ca Regia are capacitatea si intentia de a pastra titlurile de stat si obligatiunile pana la scadenta, acestea au fost clasificate ca investitii detinute pana la scadenta.

3. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ NOI ȘI REVIZUITE

Aplicarea inițială a noilor modificări la standardele existente în vigoare pentru perioada de raportare curentă:

Următoarele amendamente la standardele existente și interpretările noi emise de Consiliul pentru standarde internaționale de contabilitate (IASB) și adoptate de UE sunt în vigoare pentru perioada de raportare curentă:

- **IFRS 9 „Instrumente financiare”** - adoptat de UE în 22 noiembrie 2016 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **IFRS 15 „Venituri din contracte cu clienții”** și amendamentele la IFRS 15 „Data intrării în vigoare a IFRS 15” - adoptate de UE în 22 septembrie 2016 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **Amendamente la IFRS 2 „Plata pe bază de acțiuni”** - Clasificarea și evaluarea tranzacțiilor cu plată pe bază de acțiuni - adoptat de UE în 27 februarie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **Amendamente la IFRS 4 „Contracte de asigurare”** - Aplicarea IFRS 9 Instrumente financiare împreună cu IFRS 4 Contracte de asigurare - adoptat de UE în 3 noiembrie 2017 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018 sau la aplicarea pentru prima dată a IFRS 9 „Instrumente financiare”),
- **Amendamente la IFRS 15 „Venituri din contracte cu clienții”** - Clarificări la IFRS 15 Venituri din contracte cu clienții - adoptate de UE în 31 octombrie 2017 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **Amendamente la IAS 40 „Investiții imobiliare”** - Transferuri de investiții imobiliare - adoptat de UE în 14 martie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

3. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ NOI ȘI REVIZUITE (continuare)

- **Amendamente la IFRS 1 și IAS 28 datorită „Îmbunătățirilor IFRS (ciclul 2014-2016)”** care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 1, IFRS 12 și IAS 28) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări - adoptate de UE în 7 februarie 2018 (Amendamentele la IFRS 1 și IAS 28 se vor aplica pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **IFRIC 22 „Tranzacții cu valută și avansuri”** - adoptat de UE în 28 martie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018).

Adoptarea acestor amendamente și interpretări ale standardelor nu a dus la nicio modificare semnificativă a situațiilor financiare ale societății.

Amendamente la standardele existente emise de IASB și adoptate de Uniunea Europeană, care nu sunt încă în vigoare

La data aprobării prezentelor situații financiare nu există amendamente ale standardelor existente care au fost emise de către IASB și adoptate de către UE, care nu sunt încă în vigoare.

- **IFRS 16 „Contracte de leasing”** - adoptat de UE în 31 octombrie 2017 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la IFRS 9 „Instrumente financiare”** - Caracteristici de plată în avans prin compensare negativă - adoptat de UE în 22 martie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **IFRIC 23 „Incertitudine cu privire la tratamentele aplicate pentru impozitul pe profit”** - adoptat de UE în 23 octombrie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019).

Regia intenționează să aplice IFRS 16 începând cu 1 ianuarie 2019, utilizând metoda retrospectivă modificată. În consecință perioadele comparative nu au fost retratate. De asemenea datorită impactului nesemnificativ rezultat din retratarea de la 01 ianuarie 2018, efectul retratării nu a fost înregistrat în rezultatul reportat ci va fi recunoscut în contul de profit și pierdere al anului 2019.

Impactul estimat de către Societate din aplicarea IFRS 16 constă în recunoașterea unui drept de utilizare ca activ, respectiv a unei datorii privind leasingul pentru contractele existente la 31 decembrie 2018, ceea ce va duce la o creștere a valorii imobilizărilor necorporale și a datoriilor cu o valoare estimată la 24.128 mii RON. În situația profitului sau pierderii se vor raporta cheltuieli cu amortizarea în suma de 2.749 mii lei, respectiv cheltuieli cu dobanzile în suma de 237 mii lei, în locul cheltuielilor cu chiria.

Noi standarde și amendamente la standardele existente emise de către IASB, dar care nu sunt încă adoptate de către UE

În prezent IFRS, așa cum sunt adoptate de către UE, nu diferă semnificativ de regulamentele adoptate de către IASB, excepție făcând următoarele standarde noi și amendamente la standardele existente, care nu au fost adoptate pentru a fi utilizate în UE:

- **IFRS 14 „Conturi de amânare aferente activităților reglementate”** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016) - Comisia Europeană a decis să nu emită procesul de aprobare a acestui standard interimar și să aștepte standardul final,
- **IFRS 17 „Contracte de asigurare”** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2021),

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

3. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ NOI ȘI REVIZUITE (continuare)

- **Amendamente la IFRS 3 „Combinări de întreprinderi”** – Definiția unei întreprinderi (aplicabil pentru combinările de întreprinderi a căror dată de achiziție este începând cu sau după prima perioadă de raportare anuală începând cu sau după 1 ianuarie 2020 și achizițiilor de active care au loc începând cu sau după perioada respectivă),
- **Amendamente la IFRS 10 „Situații financiare consolidate” și IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”** – Vânzarea de sau contribuția cu active între un investitor și entitățile asociate sau asocierile în participație ale acestuia și amenda mentele ulterioare (data intrării în vigoare a fost amânată pe perioadă nedeterminată, până când se va finaliza proiectul de cercetare privind metoda punerii în echivalență),
- **Amendamente la IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare” și IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”** – Definiția materialității (aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2020),
- **Amendamente la IAS 19 „Beneficiile angajaților”** – Modificarea, reducerea sau decontarea planului (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”** – Interese pe termen lung în entități asociate și asocieri în participație (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la diverse standarde datorită „Îmbunătățirilor IFRS (ciclul 2015-2017)”** care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 și IAS 23) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări (aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la Referințele la Cadrul Conceptual al Standardelor IFRS** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2020).

Regia anticipează că adoptarea acestor noi standarde și amendamente la standardele existente nu vor avea niciun impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Societății în perioada aplicării inițiale.

Contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor pentru un portofoliu de active și pasive financiare ale căror principii nu au fost adoptate de UE rămâne nereglementat.

Conform estimărilor Societății, aplicarea contabilității de acoperire împotriva riscurilor a unui portofoliu de active sau pasive financiare în conformitate cu IAS 39: "Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare" nu ar avea un impact semnificativ situațiile financiare, dacă sunt aplicate la data bilanțului.

4. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE

Politicile contabile enumerate în continuare au fost aplicate în mod consecvent.

(a) Investiții în entități asociate

O entitate asociată este o entitate asupra careia Regia are o influență semnificativă, dar nu control asupra politicilor financiare și operaționale, de obicei printr-un procent de participare între 20% și 50% în capitalul social. Investițiile în entități asociate sunt contabilizate utilizând metoda punerii în echivalență și sunt recunoscute inițial la cost. Partea Regiei din profitul sau pierderea ulterioară achiziției este recunoscută în contul de profit și pierdere iar partea sa din rezervele ulterioare achiziției este recunoscută în situația mișcărilor în capitalurile proprii, în alte elemente ale rezultatului global.

Castigurile nerealizate între Regie și asociați sunt eliminate în concordanță cu procentul de interes în capitalul social. Pierderile nerealizate sunt eliminate în măsura în care nu există dovezi ale deprecierei unui activ transferat între Regie și asociat. Datele de raportare ale asociatului coincid cu cele ale Regiei și toate politicile contabile sunt în conformitate cu cele ale Regiei în cazul tranzacțiilor și evenimentelor similare, în circumstanțe asemănătoare.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

4. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

(b) Tranzactii in moneda straina

Tranzactiile in valuta se exprima in moneda functionala (LEI) prin aplicarea cursului de schimb valabil la data tranzactiei. Activele si pasivele exprimate in valuta la sfarsit de an sunt exprimate in moneda functionala la cursul de schimb de la acea data. Castigurile si pierderile din diferentele de curs valutar, realizate sau nerealizate, sunt inregistrate in contul de profit si pierdere al anului respectiv.

Cursurile de schimb sunt dupa cum urmeaza:

Moneda	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
1 EUR / RON	4.6639	4.6597
1 GBP / RON	5.1931	5.2530
1 USD / RON	4.0736	3.8915
1 CAD / RON	2.9925	3.1051

Activele si datoriile nemonetare evaluate pe baza costului istoric sau pe baza costului prezumat intr-o moneda straina sunt convertite folosind cursul de schimb de la data tranzactiei.

(c) Imobilizari corporale

(i) Recunoastere si masurare

Imobilizarile corporale sunt evaluate la cost prezumat, mai putin amortizarea cumulata si orice pierderi din depreciere recunoscute.

Costurile imobilizarilor corporale in curs de executie includ costurile materiale, costuri de instalare si asamblare, costuri initiale de livrare si manipulare, costuri de testare a functionarii corecte a activului, salariile directe si alte tipuri de costuri direct atribuibile aducerii activului in conditii de functionare.

Ajustarea pentru deprecierea imobilizarile corporale neutilizate sau uzate este inregistrata in situatiile financiare, in masura in care aceste elemente sunt identificate.

Pentru a stabili dacă o imobilizare corporala evaluată la cost prezumat este depreciată, Regia aplică IAS 36. La sfârșitul fiecărei perioade de raportare Regia estimează dacă sunt indicii ale deprecierei acestor active și în cazul în care sunt identificate, se estimează valoarea recuperabilă a activului și înregistrează deprecierea aferentă. O pierdere din depreciere trebuie recunoscută imediat în profit sau pierdere.

Orice castig sau pierdere din cedarea unei imobilizari corporale este determinat ca diferenta intre incasarile nete din cedare si valoarea contabila a elementului si se recunoaste in contul de profit sau pierdere drept alte venituri sau alte cheltuieli.

(ii) Cheltuielile ulterioare de intretinere si reparatii

Costurile capitalizate cu activitățile de inspecții și reparații capitale reprezintă componente separate ale activelor corespunzătoare sau ale grupurilor corespunzătoare de active. Costurile capitalizate cu reparațiile capitale sunt amortizate utilizând metoda de amortizare pentru activul de bază până la următoarea reparație. Cheltuielile cu activitățile majore de reparații cuprind costul înlocuirii activelor sau a unor părți din active, costurile de inspecție și costurile de reparații capitale. Aceste cheltuieli sunt capitalizate dacă un activ sau o parte a unui activ care a fost amortizat separat este înlocuit și este probabil că va aduce beneficii economice viitoare. Dacă o parte a activului înlocuit nu a fost considerată o componentă separată și, prin urmare, nu a fost amortizată separat, se utilizează valoarea de înlocuire pentru a estima valoarea contabilă netă a activului înlocuit care este casat imediat. Toate celelalte costuri cu reparațiile curente și întreținerea uzuală sunt recunoscute direct în cheltuieli.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

4. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

(c) Imobilizari corporale (continuare)

(iii) Amortizarea

Amortizarea este calculata pentru a diminua valoarea bruta (costul) utilizand metoda liniara de amortizare pe durata de functionare a imobilizarilor corporale si a componentelor lor, care se utilizeaza separat.

Duratele de viata estimate de catre Regie pentru principalele grupe de imobilizari corporale sunt urmatoarele:

Categorie	Durata de viata (ani)
Cladiri si constructii speciale	8-48 (in principal 40)
Masini, echipamente si mijloace de transport	4-18 (in principal 12)
Alte imobilizari corporale	4-24 (in principal 15)

Valoarea reziduală a activului și durata de viață utilă a activului se revizuiesc cel puțin la sfârșitul exercițiului financiar.

Amortizarea unui activ începe când acesta este disponibil pentru utilizare, adică atunci când se află în amplasamentul și starea necesare pentru a putea funcționa în maniera dorită de conducere.

Amortizarea unui activ încetează la prima dată dintre data când activul este clasificat drept deținut în vederea vânzării (sau inclus într-un grup destinat cedării care este clasificat drept deținut în vederea vânzării în conformitate cu IFRS 5) și data la care activul este derecunoscut. Prin urmare, amortizarea nu încetează atunci când activul nu este utilizat cu excepția cazului în care acesta este complet amortizat. Terenurile și clădirile sunt active separabile și sunt contabilizate separat chiar și atunci când sunt dobândite împreună.

Terenurile si imobilarile in curs nu se amortizează.

Dacă costul terenului include costuri de dezafectare, înlăturare, restaurare, aceste costuri sunt amortizate pe perioada când se obțin beneficii ca urmare a efectuării acestor costuri.

Imobilarile in curs se amortizeaza din momentul in care sunt disponibile pentru a fi utilizate adică atunci când se află în amplasamentul și starea necesare pentru a putea funcționa în maniera dorită de conducere.

(d) Patrimoniul public

Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică si regimul juridic al acesteia reglementeaza statutul domeniului public. In aceasta lege se mentioneaza ca dreptul de proprietate asupra patrimoniului public apartine statului sau autoritatilor locale care pot inchiria sau concesiona bunurile ce sunt proprietate publica. HG nr. 624/2010 privind modificarea anexei 16 la HG nr. 1705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, stabileste in anexa nr. 16 bunurile imobile (terenuri) care alcatuiesc domeniul public al statului prin Ministerul Transporturilor (MTI) aflate in administrarea ROMATSA. De asemenea prin HG nr. 359/2016 privind actualizarea valorii de inventar a unui imobil aflat in domeniul public al statului si in administrarea Ministerului Apararii Nationale și pentru transmiterea unor parti de imobile aflate în domeniul public al statului din administrarea Ministerului Aparării Nationale in administrarea Ministerului Transporturilor au fost primite in folosinta doua terenuri din domeniul public al statului.

Pentru dreptul de utilizare a terenurilor care apartin patrimoniului public, Regia nu trebuie sa plateasca nicio taxa de utilizare. Regia recunoaste dreptul de utilizare a terenurilor care apartin patrimoniului public ca imobilizari corporale. Valoarea terenurilor din domeniul public al statului aflate in administrarea Regiei sunt înregistrate în conturi extrabilanțiere.

Patrimoniul reprezinta contributia Statului, constand din activele transferate Regiei la infiintare.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

4. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

(e) Imobilizari necorporale

Imobilizarile necorporale, reprezentand programe informatice, sunt recunoscute la cost de achizite, mai putin amortizarea cumulata si orice diminuari de valoare recunoscute. Costurile de achizitie ale programelor informatice se capitalizeaza si sunt tratate ca imobilizari necorporale daca indeplinesc criteriile de recunoastere prevazute de IAS 38 „Imobilizari necorporale” (acestea nu sunt parte integranta a unui echipament hardware sau deriva din drepturi contractuale).

Imobilizarile necorporale sunt amortizate liniar pe perioada de viata a acestora. Programele informatice sunt amortizate liniar pe o perioada de 3 ani.

Pentru a stabili dacă o imobilizare necorporală evaluată la cost este depreciată, Regia aplică IAS 36. La sfârșitul fiecărei perioade de raportare Regia estimează dacă sunt indicii ale deprecierei acestor active și în cazul în care sunt identificate, se estimează valoarea recuperabilă a activului și înregistrează deprecierea aferentă. O pierdere din depreciere trebuie recunoscută imediat în profit sau pierdere.

(f) Stocuri

În conformitate cu IAS 2 – Stocuri, acestea sunt active care sunt:

- deținute în vederea revânzării pe parcursul desfășurării normale a activității;
- în curs de producție pentru o astfel de vânzare; sau
- sub forma de materiale și alte consumabile care urmează a fi folosite în procesul de producție sau pentru prestarea de servicii;

Stocurile sunt prezentate la valoarea cea mai mică dintre cost și valoarea realizabilă netă. Valoarea realizabilă netă este estimată pe baza prețului de vânzare aferent activității normale, mai puțin costurile estimate pentru finalizare și vânzare. Pentru stocurile de materii prime și materiale fără mișcare sau cu mișcare lentă, precum și pentru cele de produse finite nevandabile se constituie ajustări pe baza estimărilor managementului.

Constituirea și reluarea ajustărilor pentru deprecierea stocurilor se efectuează pe seama contului de profit și pierdere.

Regia utilizează pentru determinarea costului la ieșirea din gestiune a materialelor aprovizionate metoda primul intrat primul ieșit (FIFO). La produsele finite se utilizează pentru intrarea și ieșirea din gestiune costul standard. La sfârșitul fiecărei luni pe baza contabilității de gestiune se determină costul efectiv al produselor obținute.

(e) Instrumente financiare

(i) Active financiare nederivate

Regia recunoaste initial creantele la data tranzactiei. Orice alte active financiare sunt recunoscute initial la data la care Regia devine o parte a prevederilor contractuale ale unui instrument financiar. Regia derecunoaste un activ financiar atunci cand drepturile contractuale asupra fluxurilor de trezorerie care decurg din activul financiar expira sau transfera drepturile de a incasa fluxurile de trezorerie contractuale asupra activului financiar printr-o tranzactie in care toate riscurile si beneficiile rezultate din detinerea activului financiar sunt transferate. Regia recunoaste separat ca active sau datorii orice drepturi si obligatii create sau pastrate in cadrul transferului.

Activele si datoriile financiare sunt compensate si prezentate la valoarea neta in situatia pozitiei financiare atunci cand Regia are dreptul legal de a compensa si intentioneaza fie sa compenseze pe o baza neta, fie sa realizeze activul si sa deconteze datoria simultan.

Activele financiare nederivate ale Regiei sunt reprezentate de investitii financiare, creante comerciale si numerar si echivalente de numerar.

4. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

(e) Instrumente financiare (continuare)

(i) Active financiare nederivate

Investitii financiare

Investitiile financiare includ depozite pe termen scurt la banci cu scadenta mai mare de trei luni si mai mica de un an si active financiare detinute pana la scadenta. Aceste investitii sunt recunoscute initial la valoarea justa plus costurile de tranzactionare direct atribuibile achizitiei. Ulterior recunoasterii initiale, investitiile financiare sunt evaluate la cost amortizat utilizand metoda dobanzii efective, minus valoarea pierderilor din depreciere.

Creante comerciale

Creantele comerciale includ facturile emise la valoarea nominala si creantele estimate aferente serviciilor prestate. Creantele comerciale sunt inregistrate initial la valoarea justa. Ulterior recunoasterii initiale, creantele sunt inregistrate la cost amortizat, mai putin pierderile din depreciere. Costul amortizat al creantelor aproximeaza valoarea nominala, datorita perioadei scurte de decontare.

Numerar si echivalente de numerar

Numerarul si echivalentele de numerar includ casa, conturile curente si depozitele bancare cu maturitate originala mai mica de trei luni. Numerarul si echivalentele de numerar sunt inregistrate la cost.

Investitii detinute pana la scadenta

Daca Regia are intentia si capacitatea de a pastra titlurile financiare pana la scadenta, atunci aceste active financiare sunt clasificate ca investitii detinute pana la scadenta. Activele financiare detinute pana la scadenta sunt recunoscute initial la valoarea justa plus costurile de tranzactionare direct atribuibile. Ulterior recunoasterii initiale activele financiare detinute pana la scadenta sunt evaluate la cost amortizat utilizand metoda dobanzii efective, minus valoarea pierderilor din depreciere.

Orice vanzare sau reclasificare inainte de scadenta a unei valori mai mari nesemnificative din investitiile detinute pana la scadenta si care nu intervine aproape de scadenta acestora conduce la reclasificarea tuturor investitiilor detinute pana la scadenta in categoria activelor disponibile pentru vanzare iar Administratia nu va mai putea sa clasifice instrumentele de investitii ca detinute pana la scadenta in anul curent si in urmatoorii doi ani financiari.

(ii) Datorii financiare nederivate

Regia recunoaste initial datoriile financiare la data la care Regia devine o parte a prevederilor contractuale ale unui instrument financiar. Regia derecunoaste o datorie financiara atunci cand obligatiile contractuale sunt stinse sau anulate sau expira.

Regia clasifica datoriile financiare nederivate in categoria de alte datorii financiare. Asemenea datorii financiare sunt recunoscute initial la valoarea justa mai putin costurile de tranzactionare direct atribuibile. Ulterior recunoasterii initiale, aceste datorii financiare sunt evaluate la costul amortizat, folosind metoda dobanzii efective.

Activele si datoriile financiare sunt compensate si prezentate la valoarea neta in situatia pozitiei financiare atunci cand Regia are dreptul legal de a compensa si intentioneaza fie sa compenseze pe o baza neta, fie sa realizeze activul si sa deconteze datoria simultan. Datoriile financiare nederivate ale Regiei includ datoriile comerciale si alte datorii curente.

4. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

(e) Instrumente financiare (continuare)

Datorii

O datorie reprezintă o obligație actuală a societății ce decurge din evenimente trecute și prin decontarea căreia se așteaptă să rezulte o ieșire de resurse care încorporează beneficii economice.

O datorie este recunoscută în contabilitate și prezentată în situațiile financiare atunci când este probabil că o ieșire de resurse purtătoare de beneficii economice va rezulta din lichidarea unei obligații prezente și când valoarea la care se va realiza aceasta decontare poate fi evaluată în mod credibil.

Datoriile curente sunt acele datorii care trebuie plătite într-o perioadă de până la un an.

O datorie trebuie clasificată ca datorie pe termen scurt, denumită și datorie curentă, atunci când:

- a) se așteaptă să fie decontată în cursul normal al ciclului de exploatare al societății comerciale;
- b) deținută în primul rând în scopul tranzacționării;
- c) este exigibilă în termen de 12 luni de la data bilanțului; sau
- d) Regia nu are dreptul necondiționat de a amâna achitarea datoriei pentru cel puțin 12 luni de la data bilanțului.

Toate celelalte datorii trebuie clasificate ca ***datorii pe termen lung***.

Datoriile sunt prezentate la cost amortizat. Veniturile înregistrate în avans încadrate ca datorii pe termen lung sunt actualizate utilizând metoda dobânzii efective. Rata de actualizare utilizată în acest sens este rata determinată conform propriilor proceduri elaborate de către conducerea societății.

Regia derecunoaște o datorie atunci când obligațiile contractuale sunt achitate, anulate sau expiră. Dacă bunurile și serviciile furnizate în legătură cu activitățile curente nu au fost facturate, dar dacă livrarea a fost efectuată și valoarea acestora este disponibilă, obligația respectivă este înregistrată ca datorie.

(f) Deprecierea activelor

Active financiare nederivate (inclusiv creante)

Un activ financiar nedeseșnat la valoare justă prin contul de profit sau pierdere inclusiv dobanda aferenta unei investitii financiare este evaluat la sfarsitul fiecarei perioade de raportare pentru a determina daca exista vreo dovada obiectiva a faptului ca activul este depreciat. Un activ financiar este depreciat daca exista dovezi obiective ale deprecierei ca rezultat al unui eveniment care a aparut dupa recunoasterea initiala a activului, si daca acel eveniment care ocazioneaza pierderi are un impact negativ asupra viitoarelor fluxuri de numerar estimate ale activului financiar care poate fi estimat in mod rezonabil. Dovezile obiective ca un activ financiar este depreciat pot include neindeplinirea obligatiilor de catre un debitor sau indicii ca un debitor intra in faliment. Regia considera dovezile cu privire la deprecierea creantelor pe baza unei analize specifice si generale. In evaluarea deprecierei creantelor la nivel specific, Regia considera clientii in litigiu, susceptibili de a intra in stare de faliment sau insolventa, sau cu istoric de rau platnici. Evaluarea deprecierei la nivel general are la baza analiza istorica a probabilitatii de neincasare.

O pierdere din depreciere cu privire la un activ financiar contabilizat la cost amortizat este determinata ca diferenta intre valoarea contabila a activului financiar si valoarea actualizata a fluxurilor de numerar viitoare estimate actualizate la rata actuala de rentabilitate de piata pentru active financiare similare.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

4. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

(f) Deprecierea activelor (continuare)

Active nefinanciare

Valorile contabile ale activelor nemonetare altele decat stocurile si impozitele amanate sunt revizuite la fiecare data de raportare pentru a determina daca exista indicii de depreciere. Pierderea din depreciere este recunoscuta la nivelul diferentei dintre valoarea contabila a activului si valoarea recuperabila. Valoarea recuperabila este maximul dintre valoarea justa minus costurile de vanzare si valoarea de utilizare. In scopul evaluarii unei pierderi din depreciere, se va identifica activul sau cel mai mic grup de active care include activul avut in vedere si care genereaza intrari de numerar independente (unitati generatoare de numerar). Activele non-financiare, cu exceptia fondului comercial, care au suferit depreciere sunt revizuite anual in scopul evaluarii unei posibile reversari a pierderii din depreciere.

Valoarea justa minus costurile de vanzare reprezinta pretul dintr-un angajament ferm de vanzare in cadrul unei tranzactii desfasurate in conditii obiective, ajustate in functie de costurile aferente cedarii activului respectiv. Daca nu exista nici un angajament ferm de vanzare, dar activul este comercializat pe o piata activa, valoarea justa minus costurile de vanzare este reprezentata de pretul activului pe piata minus costurile de cedare a activului. Daca nu exista nici un angajament ferm de vanzare, iar activul nu este comercializat pe o piata activa, valoarea justa minus costurile de vanzare este estimata ca fiind valoarea pe care Regia o poate obtine din cedarea activului in cadrul unei tranzactii desfasurate in conditii obiective dupa deducerea costurilor cedarii, luandu-se in considerare rezultatele tranzactiilor recente cu active similare din acelasi sector de activitate.

Valoarea de utilizare a unui activ este valoarea actualizata a fluxurilor de numerar estimate a se obtine din utilizarea activului sau a unitatii generatoare de numerar si din cedarea acestuia. Valoarea de utilizare este calculata prin aplicarea unei rate de actualizare rezonabile inainte de taxe, asupra fluxurilor de numerar previzionate. Estimarea fluxurilor de numerar se bazeaza pe acele ipoteze care reprezinta cele mai bune rationamente ale managementului referitor la conditiile economice care vor exista pe durata de viata utila a activului.

(g) Distribuirea profitului catre proprietar

Conform OG 64/2001, Regia efectueaza repartizari din profit sub forma de varsaminte la bugetul statului. Acestea sunt recunoscute ca distribuii din capitaluri proprii in perioada in care este aprobata repartizarea lor.

(h) Beneficiile angajatilor

Beneficiile angajatilor pe termen scurt includ salariile si contributiile la asigurarile sociale. In cadrul activitatii curente pe care o desfasoara, Regia efectueaza plati catre Statul Roman in beneficiul angajatilor sai pentru asigurarile sociale. Toti salariatii Regiei sunt inclusi in planul de pensii al Statului Roman. Drepturile salariatilor pe termen scurt sunt recunoscute ca si cheltuieli o data cu prestarea serviciilor de catre acestia.

Alte beneficii ale angajatilor pe termen lung. Obligatia neta a Regiei in ceea ce priveste beneficiile pe termen lung acordate salariatilor, alta decat planurile de pensii, este valoarea beneficiilor viitoare pe care salariatii le-au castigat in schimbul serviciilor prestate in perioada curenta si in cea anterioara. Acest beneficiu este actualizat pentru a determina valoarea justa a acestuia, iar valoarea justa a oricarui activ aferent este dedusa. Aceste beneficii sunt estimate utilizand metoda factorului de credit proiectat. Orice castiguri sau pierderi actuariale sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere in perioada in care apar. Alte beneficii ale angajatilor pe termen lung sunt reprezentate de primele jubiliare.

Beneficiile pentru terminarea contractului de munca sunt recunoscute drept cheltuiala atunci cand Regia este angajata in mod evident si fara nicio posibilitate realista de abandonare, intr-un plan oficial detaliat pentru terminarea contractului de munca inainte de data normala de pensionare sau pentru acordarea de beneficii pentru terminarea contractului de munca drept rezultat al unei oferte facute cu scopul de a incuraja plecarea voluntara. In al doilea caz, beneficiile pentru terminarea contractului de munca sunt recunoscute drept cheltuiala atunci cand Regia a facut o oferta pentru plecare voluntara, este probabil ca oferta va fi acceptata, iar numarul de angajati care vor accepta oferta poate fi estimat in mod rezonabil.

4. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

(h) Beneficiile angajatilor (continuare)

Planurile de contributii determinate sunt planuri de beneficii postangajare in baza carora o entitate plateste contributii fixe intr-o entitate separata (un fond) si nu va avea nicio obligatie legala sau implicita de a plati contributii suplimentare daca fondul nu detine suficiente active pentru a plati toate beneficiile angajatilor aferente serviciului prestat de angajat in perioada actuala si in perioadele anterioare.

Obligatiile pentru contributiile la planurile de contributii determinate pentru pensii sunt recunoscute ca o cheltuiala cu beneficiile angajatilor in contul de profit sau pierdere in perioadele in care serviciile sunt furnizate de catre angajati. Contributiile platite anticipat sunt recunoscute ca un activ in masura in care este posibila o rambursare in numerar sau o reducere a platilor viitoare.

Un plan de beneficii determinate este un plan de beneficii post-angajare altul decat un plan de contributii determinate. Obligatiile nete ale Regiei in raport cu planurile de beneficii determinate sunt calculate separat pentru fiecare plan in parte estimand valoarea beneficiilor viitoare pe care angajatii le-au obtinut in schimbul serviciilor prestate in perioada curenta si in perioadele anterioare. Aceste beneficii sunt actualizate la valoarea prezenta, rata de actualizare este obtinuta ca medie aritmetica intre randamentele fixing bid si ask ale Bancii Nationale a Romaniei (BNR) pentru titluri de stat pe 10 ani. Beneficiile se refera la premii de pensionare.

Calculul este realizat anual de catre un actuar calificat utilizand metoda factorului de credit proiectat. Atunci cand beneficiile unui plan sunt suplimentate, cota-parte a beneficiului suplimentar aferent serviciilor prestate anterior de catre angajati este recunoscuta imediat in contul de profit sau pierdere.

Regia a adoptat IAS 19 „Beneficiile angajatilor” (2011) avand data aplicarii initiale la 1 ianuarie 2012 ca metoda de recunoastere a castigurilor si pierderilor actuariale rezultate din planurile de beneficii determinate. Acestea sunt recunoscute in cadrul altor elemente ale rezultatului global in timp ce toate cheltuielile aferente planurilor de beneficii determinate sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere al perioadei.

Regia recunoaste castigurile si pierderile din reducerea sau decontarea unui plan de beneficii determinate atunci cand are loc reducerea sau decontarea. Castigul sau pierderea din reducere sau decontare cuprinde orice modificare a valorii juste a activelor planului, orice modificare a valorii actualizate a obligatiei privind beneficiul determinat, orice castiguri si pierderi actuariale aferente si costul serviciilor anterioare, care nu au fost anterior recunoscute.

Orice estimare actuarială este subiectivă și diferiți experți pot avea diferite abordări ale estimării și pot utiliza diferite ipoteze. Cheltuielile viitoare efective nu se vor fi aceleasi cu cele estimate și se pot abate în mod semnificativ de la estimările facute. Calculele se bazează pe anumite ipoteze, care sunt prezentate în situațiile financiare și valorile derivate sunt dependente de acestea. Ipotezele sunt, în cele din urmă, responsabilitatea managementului Regiei.

(i) Provizioane

Un provizion este recunoscut atunci, si numai atunci, cand sunt indeplinite urmatoarele conditii: Regia are o obligatie curenta (legala sau implicita) ca urmare a unui eveniment trecut; este probabil (adica, mai mult probabil decat improbabil) ca o iesire de resurse reprezentand beneficii economice sa fie necesara pentru decontarea obligatiei; cand poate fi facuta o estimare corecta in ceea ce priveste suma obligatiei. Acolo unde efectul valorii temporale a banilor este semnificativ, valoarea unui provizion este valoarea prezenta a cheltuielilor ce se prevede a fi necesara pentru decontarea obligatiei.

(j) Datorii Contingente

Datoriile contingente nu sunt recunoscute in situatiile financiare anexate. Ele sunt prezentate daca posibilitatea unei iesiri de resurse ce reprezinta beneficii economice este posibila, dar nu probabila.

Un activ contingent nu este recunoscut in situatiile financiare anexate, ci este prezentat atunci cand o intrare de beneficii economice este probabila.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

4. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

(k) Recunoasterea veniturilor

Venitul este recunoscut atunci cand este probabil ca beneficiile economice asociate cu tranzactia vor intra in patrimoniul Regiei, iar suma venitului poate fi determinata in mod corect. Veniturile reprezinta, in principal, valoarea serviciilor de ruta, de terminal si alte servicii prestate de Regie. Veniturile sunt recunoscute in perioada in care serviciile sunt prestate.

Autoritatea de reglementare a tarifelor pentru activitatea de ruta si terminal a ROMATSA a stabilit, pentru perioadele 2011-2014 respectiv 2015-2019, obligativitatea recuperarii supra/sub-tarifarilor rezultate in baza variatiilor dintre volumele de trafic si inflatia prognozate, respectiv reale. Efectele acestor supra/sub-tarifari din fiecare perioada curenta se vor recupera, fie de catre EUROCONTROL sau de ROMATSA, prin ajustarea tarifelor practicate la 2 ani dupa anul care genereaza variatiile mai sus mentionate.

Schimbarile inregistrate in fluxurile de trafic in urma crizelor geopolitice, dezvoltarea economica mai favorabila decat cea planificat din ultimii doi ani, precum si reducerea semnificativa a inflatiei reale, au cauzat variatii semnificative fata de volumele de trafic, respectiv cotele inflatiei aferente anului 2017 si mai putin aferente anului 2018.

Aceste variatii au dus la o supratarifare in cursul perioadei curente, iar Regia se asteapta ca autoritatea sa recupereze aceste sume prin ajustarea tarifului practicat de catre Regie in perioadele viitoare, conform prevederilor regulamentului mentionat anterior.

Prin Decizia de Punere in aplicare (UE) 2018/1782 a Comisiei din 15 noiembrie 2018 s-a permis revizuirea obiectivelor Romaniei in domeniul de performanta cheie al rentabilitatii pentru anii 2018 si 2019, astfel ca ajustarile de venituri aferente aplicarii mecanismului de impartire a riscului de trafic si pentru aplicarea mecanismului de ajustare la inflatie au fost considerabil mai mici in anul 2018.

Veniturile aferente supratarifarilor perioadei curente care vor fi recuperate in perioadele viitoare sunt recunoscute ca venituri in avans.

Vanzarile de bunuri sunt recunoscute atunci cand bunurile au fost livrate si drepturile si obligatiile aferente au fost transferate.

Veniturile trebuie evaluate la valoarea justa a contraprestatiei primite sau de primit.

(l) Venituri si cheltuieli financiare

Veniturile financiare cuprind veniturile din dobanzi. Veniturile din dobanzi sunt recunoscute in situatia rezultatului global in perioada la care se refera, prin referinta la capitalul scadent, folosind metoda dobanzii efective.

Pierderile si castigurile din diferente de curs valutar sunt prezentate ca valoare neta.

(m) Impozitul pe profit

Impozitul pe profit cuprinde o parte curenta si o parte amanata. Impozitul curent si amanat este recunoscut in contul de profit si pierdere, cu exceptia cazului in care se refera la elemente recunoscute in mod direct in capitalul propriu sau alte elemente ale rezultatului global.

Impozitul curent este impozitul estimat de platit sau incasat, calculat pe baza rezultatului fiscal anual, utilizand cota de impozit in vigoare la data situatiilor financiare, ajustat cu corectiile anilor anteriori.

Impozitul amanat se obtine aplicand metoda bilantiera asupra tuturor diferentelor temporare dintre valoarea contabila si baza fiscala a elementelor bilantiere. Impozitul amanat se calculeaza pe baza ratelor de impozitare prevazute de legislatia in vigoare a se aplica in perioada in care se va realiza diferenta temporara.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

4. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

(m) Impozitul pe profit (continuare)

Impozitul amanat la plata-activ este recunoscut numai in masura in care este probabil sa se obtina profit impozabil in viitor, astfel incat pierderile fiscale reportate si diferentele temporare sa poata fi utilizate. Impozitul amanat la plata-activ este diminuat in masura in care beneficiul fiscal aferent este improbabil sa se realizeze.

Activele si pasivele privind impozitul amanat sunt compensate daca exista un drept legal de a compensa datoriile privind impozitul curent si active, si care se refera la impozitele percepute de aceeaasi autoritate fiscala de la aceeaasi entitate impozabila.

Efectul modificarii ratelor de impozitare asupra impozitului amanat este recunoscut in contul de profit si pierdere cu exceptia cazului in care se refera la pozitii anterior recunoscute direct in capitalurile proprii.

(n) Subventii

Subventiile sunt recunoscute la venituri atunci cand exista o asigurare rezonabila ca vor fi primite si ca Regia respecta conditiile aferente subventiei. Veniturile din subventii sunt inregistrate in situatia rezultatului global la 'Alte venituri din exploatare'.

(o) Evenimente ulterioare

Situatiile financiare anexate reflecta evenimentele ulterioare sfarsitului de an care furnizeaza informatii suplimentare despre pozitia Regiei la data incheierii bilantului sau cele care indica o posibila incalcare a principiului continuitatii activitatii (evenimente ce determina ajustari). Evenimentele ulterioare ce nu constituie evenimente ce determina ajustari sunt prezentate in note atunci cand sunt considerate semnificative.

(p) Standarde noi, amendamente si interpretari

O serie de noi standarde, amendamente la standarde si interpretari sunt aplicabile perioadelor anuale incepand cu 1 ianuarie 2019 si nu au fost aplicate in intocmirea acestor situatii financiare. Niciunul dintre noile standarde nu se asteapta sa aiba un efect semnificativ asupra situatiile financiare individuale ale Regiei, cu exceptia IFRS 16 al carui impact este prezentat la Nota 3.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

5. IMOBILIZARI CORPORALE

	Terenuri si cladiri	Masini, echipamente si mijloace de transport	Alte imobilizari corporale	Imobilizari in curs	Total
VALOARE BRUTA					
Sold la 1 ianuarie 2017	219.187.449	207.323.335	9.219.765	75.303.611	511.034.161
Intrari	17.215	5.635	-	21.028.396	21.051.246
Transferuri din imobilizari in curs	964.745	21.804.026	350.927	-	23.119.698
Deprecieri de valoare	-	-	-	(829.164)	(829.164)
Iesiri	(243.647)	(95.291)	(3.925)	(23.119.698)	(23.462.561)
Sold la 31 decembrie 2017	219.925.762	229.037.706	9.566.767	72.383.145	530.913.380
Intrari	-	49.518	11.636	18.516.771	18.577.925
Transferuri din imobilizari in curs	1.301.945	15.637.346	838.119	-	17.777.410
Deprecieri de valoare	-	-	-	-	-
Iesiri	(1.794.061)	(2.926.499)	(28.415)	(33.634.749)	(38.383.724)
Sold la 31 decembrie 2018	219.433.646	241.798.071	10.388.107	57.265.167	528.884.991
AMORTIZARE CUMULATA					
Sold la 1 ianuarie 2017	43.373.071	65.393.168	2.274.317	-	111.040.556
Cheltuiala cu amortizarea	12.275.162	23.878.083	823.565	-	36.976.810
Amortizarea cumulata a iesirilor	(187.732)	(292.143)	(9.245)	-	(489.120)
Sold la 31 decembrie 2017	55.460.501	88.979.108	3.088.637	-	147.528.246
Cheltuiala cu amortizarea	11.416.240	22.878.506	916.285	-	35.211.031
Amortizarea cumulata a iesirilor	(757.455)	(2.256.174)	(24.043)	-	(3.037.672)
Sold la 31 decembrie 2018	66.119.286	109.601.440	3.980.879	-	179.701.605

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

5. IMOBILIZARI CORPORALE (continuare)

VALOARE CONTABILA NETA	Terenuri si cladiri	Masini, echipamente si mijloace de transport	Alte imobilizari corporale	Imobilizari in curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2017	175.814.378	141.930.167	6.945.449	75.303.611	399.993.605
Sold la 31 decembrie 2017	164.465.261	140.058.598	6.478.130	72.383.145	383.385.134
Sold la 31 decembrie 2018	153.314.360	132.196.631	6.407.228	57.265.167	349.183.386

5. IMOBILIZARI CORPORALE (continuare)

Terenuri si constructii

Terenurile inregistrate in aceste situatii financiare la inceputul anului 2018 sunt in suma de 5.842.875 lei. La sfarsitul anului 2018 terenurile sunt in valoare de 5.806.058 lei. Cladirile includ sedii si constructii speciale necesare echipamentelor de control al traficului aerian amplasate in teritoriu.

Instalatii tehnice si masini

Masunile, echipamentele si mijloace de transport includ, in principal, sisteme de control al traficului aerian (echipamente RADAR, de semnalizare, IT si comunicatii, statii meteo etc.) si vehicule rutiere.

Regia se angajeaza la investitii semnificative, ca parte a Conceptului Operational in concordanta cu HG 536/2000. Actul normativ prevede un program de modernizare a sistemului de Management a Traficului Aerian din Romania (ATM) si implica imbunatatiri semnificative pentru sistemele si procesele existente. In timpul perioadei incheiate la 31 decembrie 2018, Regia a transferat din contul imobilizarilor in curs de executie reprezentand in principal, imbunatatiri aduse echipamentelor de comunicare si echipamentelor destinate utilizarii la sol, sistemul de e-management integrat, sisteme de monitorizare a traficului aerian, modernizari ale turnurilor de control.

Alte instalatii, utilaje si mobilier

Alte imobilizari corporale constau din mobilier si aparatura de birou.

Imobilizari in curs

Imobilizarile corporale in curs includ sume care se refera in principal la proiecte destinate implementarii Conceptului Operational conform HG 536/2000, suma cea mai semnificativa fiind cea aferenta implementarii sistemului ATM 2015+, in colaborare cu societatea Indra Sistemas SA, 36.556.141 lei (31 decembrie 2017: 35.331.141 lei).

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

6. IMOBILIZARI NECORPORALE

	<u>Imobilizari necorporale</u>	<u>Imobilizari necorporale in curs</u>	<u>Total</u>
COST			
Sold la 1 ianuarie 2017	77.424.009	13.688.862	91.112.871
Intrari	1.723.688	27.804.536	29.528.224
Iesiri	(107.291)	(180.524)	(287.815)
Sold la 31 decembrie 2017	79.040.406	41.312.874	120.353.281
Intrari	15.782.225	1.568.158	17.350.383
Iesiri	(924.427)	(1.202.805)	(2.127.232)
Sold la 31 decembrie 2018	93.898.204	41.678.227	135.576.432
AMORTIZARE CUMULATA			
Sold la 1 ianuarie 2017	70.353.523	-	70.353.523
Cheltuiala cu amortizarea	3.377.596	-	3.377.596
Amortizarea cumulata a iesirilor	(106.457)	-	(106.457)
Sold la 31 decembrie 2017	73.624.662	-	73.624.662
Cheltuiala cu amortizarea	5.580.894	-	5.580.894
Amortizarea cumulata a iesirilor	(924.427)	-	(924.427)
Sold la 31 decembrie 2018	78.281.129	-	78.281.129
VALOARE CONTABILA NETA			
Sold la 31 decembrie 2017	5.415.745	41.312.874	46.728.619
Sold la 31 decembrie 2018	15.617.076	41.678.227	57.295.303

Imobilizarile necorporale sunt prezentate la cost si includ programe informatice.

Cea mai mare parte a imobilizarilor necorporale o constituie investitia in sistemul de dirijare ATM 2015+ (40% din valoarea totala a soft-ului conform contract 268/2013, termen estimat de finalizare pentru Step 1, Faza 1 - iunie 2019 si Step 1 Faza 2 - aprilie 2020) in valoare de 27.804.536 lei. De asemenea, in sold la data de 31 decembrie 2018 se regaseste si avansul platit in anul 2013 aferent acestui software (20% din valoarea totala, conform contractului mentionat mai sus) in valoare de 13.508.339 lei.

Alte imobilizari necorporale importante sunt upgrade-ul sistemului de supraveghere a miscarilor aerodromului Aeroportului International Bucuresti Otopeni instalat la TWR Otopeni.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

7. ALTE INVESTITII

Regia detine actiuni in valoare de 27.628.105 lei la Tarom SA – Regia Nationala de Transport Aerian („Tarom”), reprezentand 1,235% din capitalul social la 31 decembrie 2018 (31 decembrie 2017: 1,24%). Valoarea nominala a actiunilor este de 2,5 lei, Regia detinand 11.051.242 actiuni. 2.670.034 de actiuni au fost obtinute in iulie 1998 prin conversia creantelor de la Tarom la data de 30 septembrie 1997, pe baza Ordonantei Guvernului 45/1997. In anul 2018 a avut loc o majorare de capital social la care Regia nu a participat, in acest fel cota de participare a fost diminuată la 1,235%.

In 2001, conform Ordonantei 173 emisa de Guvernul Romaniei („OG”) in data de 13 decembrie 2001 si publicata in Monitorul Oficial nr. 831/21 decembrie 2001, Regia a facut conversia creantei de la Tarom in valoare de 30.224.587 lei (atat creanta ce include taxa pe valoarea adaugata, cat si penalitatile de 8.019.625 lei datorate de Tarom ca urmare a intarzierii de plata) in actiuni in aceasta Regie.

In 2002, conform Legii 323/27 mai 2002 pentru aprobarea OG 173/13 decembrie 2001, taxa pe valoarea adaugata si penalitatile nu sunt acceptate ca aport la capitalul social al Tarom, Regia reducand astfel valoarea participatiei la 27.628.105 lei. In conformitate cu legislatia in vigoare, Regia nu are dreptul sa vanda aceste actiuni. Datorita faptului ca Regia, in perioada detinerii actiunilor, nu a primit dividende, Regia a provizionat integral imobilizarile financiare detinute la Tarom la 31 decembrie 2018 si 31 decembrie 2017.

Regia a achizitionat in data de 22.03.2016 titluri de stat in valuta in suma de 30.000.000 EUR cu scadenta la data de 26.02.2021. La finele fiecarei luni, titlurile de stat in valuta, se evalueaza la cursul de schimb al pietei valutare, comunicat de B.N.R. din ultima zi bancara a lunii respective, valoarea acestora la data de 31.12.2018 fiind de 139.917.000 lei.

8. INVESTITII IN ENTITATI ASOCIATE

Regia detine actiuni in valoare de 1.260.000 lei la 31.12.2017 in Centrul Regional de Excelenta in Aviatia Civila (CREAC).

Participarea R.A.ROMATSA la aceasta societate a fost aprobata in sedinta Consiliului de Administratie nr.10/28.07.2011, punctul 7.3 in baza notei de fundamentare nr.13.109/25.07.2011. CREAC este o societate pe actiuni de tip inchis avand un capital social format din 1.050.000 actiuni nominative in valoare de 10 lei fiecare. ROMATSA RA detine 40% din actiuni respectiv 420.000 de actiuni cu o valoare totala de 4.200.000 lei diminuata in cursul anului 2016 cu suma de 2.940.000 lei prin anulara obligatiei de plata pentru 294.000 de actiuni. Precizam de asemenea ca participarea R.A. ROMATSA in cadrul CREAC a fost provizionata integral din anul 2016 astfel ca in bilant sunt prezentate la valoarea lor neta (zero).

9. STOCURI

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Piese de schimb	7.683.791	7.849.924
Consumabile si alte material	4.058.623	3.427.830
Total	11.742.414	11.277.754

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

10. CREANTE COMERCIALE

	<u>31 decembrie 2018</u>	<u>31 decembrie 2017</u>
Creante comerciale, valoare bruta	182.077.313	176.525.704
Ajustari de valoare pentru creante incerte	(22.578.590)	(22.735.214)
Total creante comerciale	<u>159.498.723</u>	<u>153.790.490</u>

Toate serviciile de navigatie aeriana de ruta prestate clientilor interni si externi sunt evidentiata prin contul EUROCONTROL. Soldul contului EUROCONTROL inaintea ajustarilor de valoare pentru deprecierea creantelor - clienti la 31 decembrie 2018 este de 144.406.525 lei (144.001.618 lei la 31 decembrie 2017). EUROCONTROL reprezinta Organizatia Europeana pentru Securitatea Navigatiei Aeriene, infiintata in conformitate cu Conventia Internationala si Acordul multilateral privind tarifele de ruta, la care Romania a aderat in conformitate cu Legea 44/1996.

Valoarea creantelor reprezentand zboruri exceptate la 31 decembrie 2018 este de 24.139.890 lei (17.911.818 lei la 31 decembrie 2017). Contravaloarea serviciilor de navigatie aeriana de ruta prestate de furnizorul de servicii de navigatie aeriana de ruta care sunt scutite de la plata tarifelor pentru aceste servicii se ramburseaza de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor in conformitate cu OUG 147/2007.

Creantele comerciale nu sunt purtatoare de dobanda si au in general un termen de plata intre 30 si 90 de zile.

Evolutia ajustarilor de valoare pentru creante incerte se prezinta astfel:

	<u>31 decembrie 2018</u>	<u>31 decembrie 2017</u>
Sold initial	22.735.214	22.072.384
Ajustari de valoare recunoscute in cursul perioadei	3.448.711	662.830
Reversarea ajustarilor de valoare in cursul perioadei	(3.605.335)	-
Sold final	<u>22.578.590</u>	<u>22.735.214</u>

In anul 2018, Regia a aplicat pentru ajustarea valorii crentelor comerciale prevederile IFRS 9. Valoarea ajustarilor a fost calculata pe baza ratei de neindeplinire a obligatiilor de plata, luand in considerare ultimii 5 ani de date istorice. Efectul aplicarii IFRS 9 este nesemnificativ.

Expunerea Regiei la riscurile financiare aferente creantelor comerciale este rezentata in Nota 28.

Costul amortizat aproximeaza valoarea nominala a creantelor comerciale datorita perioadei scurte de decontare.

11. CHELTUIELI INREGISTRATE IN AVANS

Cheltuielile in avans includ in principal contributiile la EUROCONTROL aferente primului trimestru al anului urmator in suma de 9.586.485 lei la 31 decembrie 2018 (8.835.557 lei la 31 decembrie 2017) si alte cheltuieli aferente perioadelor viitoare (licentierea personalului, prime de asigurare, etc.). Contributiile la EUROCONTROL reprezinta sume pe care aceasta organizatie le factureaza in contul serviciilor furnizate operatorilor de management al traficului aerian (ex.: colectarea tarifelor de ruta).

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

12. ALTE ACTIVE CIRCULANTE

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
TVA de recuperat	27.550.032	4.066.925
Creanta cu impozitul pe profit	1.625.053	1.373.563
Dobanzi de incasat	2.591.976	1.999.798
Alte creante	3.492.676	7.248.969
Subventii	614.746	636.618
Total	35.874.483	15.325.873

Alte creante la 31 decembrie 2018 includ in principal din sumele cu care RA ROMATSA se afla inregistrata la masa credala, in urma falimentului unor agenti economici: SC MAREEA COMTUR SRL cu suma de 77.537 lei, ASTRA SA cu suma de 688.320 lei.

13. INVESTITII FINANCIARE

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Depozite la banci cu scadenta originala mai mare de trei luni	-	100.000.000
Obligatiuni	-	-
Acreditiv	-	-
Total	-	100.000.000

Investitiile financiare includ depozitele bancare cu maturitate originala mai mare de trei luni, dar mai mica de un an, si obligatiuni cu maturitate mai mica de un an. Obligatiunile sunt clasificate ca investitii detinute pana la scadenta.

La 31 decembrie 2018 si 2017 depozitele bancare pe termen scurt ale Regiei cu maturitate mai mica de trei luni au fost incluse in cadrul disponibilitatilor de numerar si conturi asimilate.

14. NUMERAR SI ECHIVALENTE DE NUMERAR

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Conturi la banci	455.046.489	327.000.514
Numerar	199.360	168.536
Alte disponibilitati	1.665	1.590
Total	455.247.514	327.170.640

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

15. CAPITALURI PROPRII

Patrimoniul Regiei

La 31 decembrie 2018 si 2017, patrimoniul statutar al Regiei este 214.684.295 lei si nu este impartit in actiuni. Regia este proprietatea Statului si se afla sub autoritatea Ministerului Transporturilor.

La 31 decembrie 2018 si 2017, patrimoniul Regiei include efectul retratarilor aferente perioadelor anterioare, reprezentand efectele aplicarii IAS 29 "Raportarea Financiara in Economii Hiperinflationiste" (creditate in patrimoniu). Reconcilierea patrimoniului Regiei se prezinta astfel:

Patrimoniu (valoare nominala)	214.684.295
Retratari in conformitate cu IFRS	<u>162.269.747</u>
Patrimoniu retratat	<u>376.954.042</u>

Rezerve legale

Rezervele legale in suma de 32.792.574 lei pentru anul incheiat la 31 decembrie 2018 reprezinta rezerve constituite pe baza rezultatelor statutare ale Regiei si nu pot fi distribuite.

La 31 decembrie 2018 rezerva legala include efectul retratarilor aferente perioadelor anterioare, reprezentand efectele aplicarii IAS 29 "Raportarea Financiara in Economii Hiperinflationiste" (creditate in valoarea rezervelor legale). Reconcilierea rezervei legale la 31 decembrie 2018 se prezinta astfel:

Rezerva legala (valoare nominala)	21.582.865
Retratari in conformitate cu IFRS	<u>11.209.709</u>
Rezerva legala retratata	<u>32.792.573</u>

In conformitate cu OG nr. 64/2001 si Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (care stabileste limita de deductibilitate la calculul impozitului pe profit), 5% din profitul brut statutar al anului se constituie ca rezerva legala pana cand aceasta reprezinta 20% din patrimoniul Regiei.

Rezultatul reportat

Pe langa rezerva legala Regia a constituit, in conformitate cu OG nr. 64/2001, alte rezerve in suma cumulata de 40.099.580 lei, care include rezerve pentru facilitati fiscale primite in anii 2002 si 2003, in suma totala de 15.066.012 lei. Aceste rezerve (din facilitati fiscale) sunt impozitate la schimbarea destinatiei (ex. distributia catre proprietar).

Rezultatul reportat reprezinta rezultatul cumulat al Regiei. Rezultatul la 31 decembrie 2018 se prezinta astfel:

Rezultatul reportat reprezentand surplusul realizat din capitalizarea valorii juste considerata drep cost presupus (cont 1175)	32.555.284
Rezultatul reportat provenit din trecerea la IFRS (mai putin IAS 29) (cont 1177)	6.272.237
Rezultatul reportat provenit din utilizarea, la data trecerii la aplicarea IFRS, a valorii juste drept cost presupus (cont 1178)	195.753.754
Rezultatul reportat provenit din adoptarea pentru prima data a IAS 29 „Raportarea financiara in economiile hiperinflationiste” (cont 118)	(173.479.456)
Alte rezerve constituite din profitul net (cont 1068)	40.099.580
Profitul exercitiului curent (cont 121)	52.214.113
Repartizarea profitului (cont 129)	(2.610.706)
Rezultatul reportat reprezentand profit nerepartizat/pierdere neacoperita (cont 1171)	<u>(131.441.582)</u>
Rezultatul reportat	<u>19.363.224</u>

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

16. IMPOZITUL PE PROFIT

Impozitul pe profit curent al Regiei pentru exercitiile incheiate la 31 decembrie 2018 si la 31 decembrie 2017 este determinat pe baza unei rate statutare de 16%, aplicata profitului statutar ajustat cu cheltuielile nedeductibile si cu veniturile neimpozabile.

Regia a inregistrat in anul 2018 o pierdere fiscala de 11.067.085 lei (care se recupereaza intr-o perioada de pana la 7 ani), astfel incat cheltuiala cu impozitul pe profit este zero, rezultand o creanta cu impozitul pe profit de 18.342.080 lei provenita din platile anticipate ale anului 2018.

Cheltuiala cu impozitul pe profit curent si amanat aferenta exercitiilor incheiate la 31 decembrie 2018 si 31 decembrie 2017 se prezinta astfel:

	2018	2017
Impozit pe profit curent	-	17.790.573
Impozit pe profit amanat	-	-
Cheltuiala cu impozitul pe profit	-	17.790.573

Miscarea in datoria cu impozitul amanat se prezinta dupa cum urmeaza:

	Impozit amanat (pasiv)/active
31 decembrie 2016	-
Cheltuiala cu impozitul amanat	-
Impozitul amanat aferent altor elemente ale rezultatului global	-
31 decembrie 2017	-
Cheltuiala cu impozitul amanat	-
Impozitul amanat aferent altor elemente ale rezultatului global	-
31 decembrie 2018	-

Impozitul amanat aferent altor elemente ale rezultatului global se refera la castigurile/ pierderile actuariale rezultate din remasurarea planului de beneficii determinate.

Reconcilierea numerica intre cheltuiala cu impozitul pe profit si produsul dintre rezultatul contabil si rata de impozit pe profit aplicabila se prezinta astfel:

	2018	2017
Profit/ (Pierdere) inainte de impozit	52.214.113	(120.018.116)
Impozitul pe profit la rata statutara de 16%	8.354.258	(19.202.899)
Efectul cheltuielilor nedeductibile	12.071.507	48.921.134
Efectul veniturilor neimpozabile	(22.196.498)	(11.927.662)
Impozit pe profit	-	17.790.573

Regia a recunoscut la 31 decembrie 2018 o creanta privind impozitul pe profit curent in suma de 18.342.080 lei (o creanta de 1.373.563 lei la 31 decembrie 2017).

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

16. IMPOZITUL PE PROFIT (continuare)

La 31 decembrie 2018, respectiv 31 decembrie 2017, activul net privind impozitele amanate aferenta diferentelor temporare calculata la o rata de impozitare de 16% (conform OUG nr. 138/2004), este dupa cum urmeaza:

	31 decembrie 2018		31 decembrie 2017	
	Diferente temporare cumulate	Impozit amanat (activ)/datorie	Diferente temporare cumulate	Impozit amanat (activ)/datorie
Rezerva din reevaluare	(9.722.911)	(1.555.666)	21.857.534	3.497.205
Provizionul de ruta	(9.624.379)	(1.539.901)	(248.782.270)	(39.805.163)
Provizion pentru beneficiile angajatilor	(414.563.100)	(66.330.096)	(320.893.283)	(51.342.925)
Total	(433.910.390)	(69.425.663)	(547.818.019)	(87.650.883)
Activ privind impozitul amanat nerecunoscut		(69.425.663)		(87.650.883)
Activ privind impozitul amanat		-		-

Regia nu a recunoscut creanta din impozitul amanat deoarece nu este probabil sa se obtina suficient profit impozabil in viitor, astfel incat diferentele temporare sa poata fi utilizate.

Conform Standardului International de Contabilitate 12 "Impozitul pe profit" (IAS 12), punctul 10, "O entitate trebuie, cu anumite exceptii limitate, sa recunoasca o datorie privind impozitul amanat (o creanta privind impozitul amanat) ori de cate ori recuperarea sau decontarea valorii contabile a unui activ sau a unei datorii ar face platile viitoare ale impozitelor mai mari (mai mici) decat ar fi acestea daca o asemenea recuperare sau decontare nu ar avea consecinte fiscale".

Cu privire la recunoasterea unei creante privind impozitul amanat, IAS 12 precizeaza la punctul 24 ca aceasta trebuie recunoscuta "in masura in care este **probabil** sa fie disponibil un profit impozabil fata de care sa poata fi utilizata diferenta temporara deductibila".

Desi termenul "probabil" nu este definit de IAS 12, exista in IFRS 5 ("Active imobilizate detinute in vederea vanzarii si activitati intrerupte") o precizare conform careia "pentru scopurile IFRS, termenul **"probabil"** este definit ca **"mai multe sanse sa se intample decat sa nu se intample"**.

Mai mult, conform punctului 35 din IAS 12, se impune prezentarea unor **dovezi suficiente si adecvate** cu privire la profiturile impozabile viitoare.

Avand in vedere specificul activitatii Regiei si informatiile cunoscute la acest moment, se impune mentionarea urmatoarelor aspecte care ar trebui luate in considerare in evaluarea existentei profiturilor impozabile viitoare si in obtinerea dovezilor suficiente si adevate cu privire la acestea:

- Venitul principal al Regiei are la baza un tarif reglementat, ceea ce inseamna ca nu este in totalitate in controlul Conducerii Regiei. Mai mult, principiul reglementarii acestui venit tine cont de factori precum traficul gestionat si de rata inflatiei, factori care nu sunt intotdeauna direct corelati cu valoarea cheltuielilor angajate de Regie. Prin urmare, veniturile Regiei realizate pe baza unui tarif reglementat pot sa nu ofere dovezi suficiente si adecvate cu privire la recuperarea integrala a acestor cheltuieli angajate;
- Statele membre EUROCONTROL vor întocmi pentru perioada de referinta 2020-2024 (RP3) planuri de performanta pe baza unor tinte de referinta al cărui nivel nu a fost stabilit inca de Comisia Europeana, acesta fiind un factor extern care nu este in controlul Regiei si care generează incertitudini in realizarea de venituri impozabile.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

16. IMPOZITUL PE PROFIT (continuare)

Toate aceste puncte enumerate mai sus au constituit o baza de argumente pe care Conducerea Regiei a avut-o in vedere la luarea deciziei cu privire la nerecunoastere creantei cu impozitul amanat ca parte a aplicarii IFRS, in corelatie directa si cu principiul general de raportare financiară al prudentei care prevede ca la intocmirea situatiilor financiare anuale, recunoasterea si evaluarea trebuie realizate pe o baza prudenta.

La data de 14 aprilie 2009 Guvernul Romaniei a emis OUG nr. 34 pentru amendarea Codului Fiscal, conform careia rezervele din reevaluarea statutara a imobilizarilor corporale (inclusiv a terenurilor) efectuate incepand cu data de 1 ianuarie 2004, care sunt deduse la calculul impozitului pe profit prin amortizare fiscala sau cheltuieli cu cedarea sau casarea, devin impozabile concomitent cu deducerea amortizarii fiscale, respectiv la momentul scaderii din gestiune a acestor imobilizari. OUG a intrat in vigoare de la 1 mai 2009. Rezervele din reevaluare care au fost deduse prin amortizare sau ca urmare a cedarii imobilizarilor reevaluate inainte de 30 aprilie 2009 fac obiectul reglementarilor in vigoare inainte de 1 mai 2009, respectiv acestea devin impozabile in viitor, in situatia distribuirii sub orice forma catre proprietar sau a folosirii lor pentru acoperirea pierderilor contabile reportate.

La data trecerii la IFRS (01.01.2015), R.A. ROMATSA a folosit valoarea justă înregistrată ca rezultat al reevaluării activelor la data de 31.12.2013, drept cost presupus.

Prin utilizarea acestei opțiuni, toate rezervele din reevaluarea imobilizărilor, contabilizate în contul 105 - Rezerve din reevaluare înregistrate în perioada 2001-2007, 2010, 2013 au fost încorporate în Rezultatul reportat provenit din utilizarea la data trecerii la aplicarea IFRS, a valorii juste drept cost presupus - cont 1178.

În conformitate cu pct. 175 din O.M.F.P. nr. 2.844/2016, rezultatul reportat provenit din utilizarea, la data trecerii la IFRS, a valorii juste drept cost presupus și reflectat în creditul contului 1178 – Rezultatul reportat provenit din utilizarea la data trecerii la aplicarea IFRS a valorii juste drept cost presupus se consideră câștig realizat la scoaterea din evidență a activului corespunzător sau pe măsura folosirii acestuia. R.A. ROMATSA consideră, realizarea câștigului la scoaterea din evidență a activului corespunzător;

Provizionul pentru beneficiile angajatilor este recunoscut in situatiile financiare fiind nedeductibil fiscal. Cheltuielile sunt asimilate conturilor de salarii si considerate deductibile fiscal la momentul acordarii beneficiilor, diferenta temporara generand creante privind impozitul amanat.

La 31 decembrie 2018 s-a inregistrat pierdere fiscala de 11.067.085 lei (31 decembrie 2017 profit fiscal: 114.741.954 lei lei).

17. DATORII COMERCIALE

	<u>31 decembrie 2018</u>	<u>31 decembrie 2017</u>
Furnizori de imobilizari	5.912.383	3.769.228
Furnizori de stocuri si servicii	19.855.646	16.826.225
Total	<u>25.768.029</u>	<u>20.595.453</u>

Expunerea Regiei la riscurile financiare aferente datoriilor comerciale este prezentata in Nota 28.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

18. BENEFICIILE ANGAJATILOR

	<u>31 decembrie 2018</u>	<u>31 decembrie 2017</u>
<i>Beneficii ale angajatilor pe termen scurt</i>		
- salarii si alte obligatii similare	23.683.417	21.070.247
- contributi la asigurarile sociale	59.870.093	30.815.763
<i>Beneficii ale angajatilor pe termen lung</i>		
- portiunea curenta	57.079.589	58.448.904
- portiunea pe termen lung	<u>357.483.511</u>	<u>262.444.379</u>
Total obligatii pe termen scurt	<u>140.633.099</u>	<u>110.334.914</u>
Total obligatii pe termen lung	<u>357.483.511</u>	<u>262.444.379</u>

Beneficii ale angajatilor pe termen lung si planuri de beneficii determinate

Conform prevederilor Contractului Individual de Munca si a Acordului nr. 25942/14.12.2018 in vigoare la 31 decembrie 2018, Regia acorda beneficii in bani in functie de vechimea in munca si la pensionare pentru salariati. Aceste beneficii sunt reprezentate de un numar variabil de salarii de baza acordate functie de categoria profesionala a anagajatului care se pensioneaza.

De asemenea, angajatii primesc bonusuri jubiliare, echivalentul unui salariu de baza, la fiecare 5 ani, incepand cu al 10-lea an de vechime in munca acumulata. La 31 decembrie 2018 Regia a constituit provizioane pentru aceste beneficii in suma de 414.563.100 lei (320.893.283 lei la 31 decembrie 2017).

Orice estimare actuariala este subiectiva, iar diferiti experti pot avea abordari diferite si pot utiliza ipoteze diferite in determinarea unei asemenea estimari. Cheltuielile viitoare efective nu vor fi identice cu cele estimate, putand diferi semnificativ fata de estimari. Calculele aferente estimarii sunt bazate pe anumite ipoteze descrise in aceste situatii financiare, iar valorile astfel determinate sunt dependente de concretizarea acestor ipoteze. Ipotezele utilizate sunt responsabilitatea conducerii Regiei.

Tabelul de mai jos prezinta o reconciliere a valorilor actualizate ale obligatiilor privind planul de beneficii determinate la 31 decembrie 2018 si 31 decembrie 2017, cheltuielile recunoscute in contul de profit si pierdere si pierderile actuariale recunoscute fie in contul de profit sau pierdere fie in alte elemente ale rezultatului global:

Modificarile valorii actualizate a obligatiilor privind beneficiile determinate

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Obligatii privind beneficiile determinate la 1 ianuarie	<u>320.893.283</u>	<u>303.556.426</u>
<i>Recunoscute in profit sau pierdere</i>		
Costurile serviciului curent	20.579.767	12.336.472
Costurile serviciului anterior	(19.839.015)	10.991.156
Costul dobanzii	15.266.619	12.742.456
<i>Recunoscute la alte elemente ale rezultatului global</i>		
Pierderile / (Castigurile) actuariale recunoscute la alte elemente ale rezultatului global	<u>77.662.446</u>	<u>(18.733.227)</u>
Obligatii privind beneficiile determinate la 31 decembrie	<u>414.563.100</u>	<u>320.893.283</u>

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

18. BENEFICIILE ANGAJATILOR (continuare)

Regia a adoptat IAS 19 „Beneficiile angajatilor” (2011) asa cum este descris in nota 4(j) la aceste situatii financiare si a recunoscut in alte elemente ale rezultatului global pierderile/castigurile actuariale rezultate din planurile de beneficii determinate, mai putin dobanda.

Dobanda aferenta planurilor de beneficii determinate este recunoscuta in contul de profit si pierdere, fiind calculata cu ajutorul ratei de discount, folosita pentru a masura obligatia neta pentru beneficii determinate. Costurile serviciilor anterioare sunt recunoscute imediat in cazul in care beneficiile sunt acordate imediat, urmarind introducerea si modificarile planului de pensii.

La 31 decembrie 2018, pierderile sau castigurile actuariale au fost generate de modificari in ce priveste curba dobanzilor utilizate, evolutia mortalitatii precum si de modificarea presupunerile utilizate de Regie pentru cresterile salariale, asa cum este detaliat in cele ce urmeaza:

- rata de crestere a salariilor:

Anul	Data evaluarii 31 decembrie 2018	Data evaluarii 31 decembrie 2017
2018		0%
2019	0%	0%
2020	2.764%	2.8%
2021	2.605%	2.6%
2020	2.549%	2.5%
2022	2.549%	1.5%
2023+	2%	1.5%

- rata de discount – pentru actualizarea fluxurilor viitoare s-a utilizat o curba a dobanzilor pe 51 ani din care rezulta o rata anuala constanta de 4,731% (2017: 4,315% obtinuta ca medie aritmetica intre randamentele fixing bid si asked ale Bancii Nationale a Romaniei (BNR) pentru titluri de stat pe 10 ani.
- rotatia personalului din regia ROMATSA se prezinta dupa cum urmeaza:

Intervalul de varsta					
0-20	21 - 30	31 – 40	41 - 50	51 - 60	61 - 65
0.00%	0.5832%	0.4082%	0.3716%	0.7361%	0.0000%

si a fost calculat ca si raportul dintre numarul de persoane care au parasit Romatsa incepand cu 2014 pana in 2018, si numarul total de angajati de la inceputul fiecarui an din 2007 pana in 2017.

- ratele de mortalitate utilizate au fost extrase din tabela de mortalitate pe sexe a populatiei Romaniei, furnizate de Institutul National de Statistica in anul 2017.
- taxele si impozitele sunt cele in vigoare la data pentru care s-a realizat calculul.

Planurile de contributii determinate pentru pensii expun Regia la anumite riscuri actuariale, cum ar fi riscul de longevitate, riscul de mortalitate, riscul de cresteri salariale semnificative sau de rata a dobanzii.

Calculul obligatiei privind beneficiile determinate depinde in mare masura de ipotezele descrise mai sus. Tabelul urmator sumarizeaza efectul impactului modificarii ipotezelor folosite asupra obligatiei privind beneficiile determinate la 31 decembrie 2018.

Ipoteze actuariale	Crestere de 10% (profit)/pierdere	Scadere de 10% (profit)/pierdere
Rata de actualizare	(10.126.229)	10.592.732
Rata de crestere a salariilor	7.890.092	(7.690.313)
Rata mortalitatii	(4.728.405)	4.804.146
Fluctuatia personalului - rata plecarii	(2.359.780)	2.376.496

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

19. PROVIZIOANE

Alte provizioane pentru riscuri si cheltuieli includ provizioanele pentru litigii care au fost constituite pentru procese aflate in derulare in instanta cu sanse semnificative de a fi pierdute de catre Regie.

Incepand cu data de 22.08.2014 o echipa a Serviciului de Inspecție Economico-Financiara din cadrul Agentiei Nationale de Administrare Fiscala – Directia Generala de Administrare a Marilor Contribuabili a efectuat un control tematic avand ca obiect „verificarea si stabilirea situatiei reale a serviciilor turistice achizitionate de ROMATSA si cuantumul acestora, in perioada 01.01.2009-30.09.2014.” Rezultatele inspectiei economico-financiare au fost consemnate in Procesul-Verbal incheiat in data de 01.03.2018 si inregistrat cu numerele M.F.P.-A.N.A.F.-D.G.A.M.C. nr. 105158/01.03.2018 și ROMATSA Administratia Centrala nr. 4658/01.03.2018. Prin procesul verbal au fost stabilite sumele achitate de Regie fara respectarea prevederilor legale, au fost calculate obligatii de plată pentru obligatii bugetare de natura fiscală si nefiscală, pentru care au fost stabilite obligatii accesorii. Rezultatele inspectiei fiscale asupra perioadei 2006-2011 au fost consemnate in Proiectul Raportului de inspectie fiscală transmis in data de 23.05.2018. La data de 31 decembrie 2017, Regia a provizionat ca urmare a celor mentionate mai sus, suma de 58.516.946 lei.

In anul 2018, Agentia Nationala de Administrare Fiscala a transmis Regiei rapoartele finale de inspectie fiscala: Raportul de inspectie Fiscala nr. F-MC 119/21.06.2018 si nr. F-MC 7/25.01.2019 si Raportul de Inspecție Economico Financiara nr. MC_IEF – 826/26.10.2018. Urmare acestor rapoarte, Regia a actualizat in anul 2018 valoarea provizionului cu suma de 19.552.573 lei. Astfel valoarea totala a provizionului constituit de Regie pentru sumele contestate in instanta este la 31 decembrie 2018 de 78.069.519 lei.

Alte sume semnificative incluse provizionul de riscuri si cheltuieli (litigii) sunt:

- 4.670.440 RON provizion in legatura cu dosarele 1736/33/2011, 1342/R/2011 si 8876/211/2012 in contradictoriu cu un fost angajat al Regiei (4.670.440 RON la 31 decembrie 2017);
- Provizion litigiu Aeroportul Timisoara TSR – 4.653.346 RON (4.092.835 RON la 31 decembrie 2017) – in baza unei Decizii a Consiliului Local Timisoara incheiate in mod unilateral, Aeroportul Timisoara a modificat tarifele de inchiriere pentru spatiile inchiriate de Companie in incinta aeroportului. ROMATSA a continuat sa plateasca conform contractului initial contravaloarea chiriei, Aeroportul pretinzand plata diferentei de pret incepand cu data deciziei Consiliului Local; cresterea fata de anul trecut (560.511 lei) se explica prin actualizarea penalitatilor pana la 31 decembrie 2018;
- Provizion pentru litigiul cu fostul salariat Anton Iarisa in Dosar nr. 28805/3/2018 in suma de 541.679 lei;
- Provizion pentru litigiul cu AIRSIGHT GMBH in suma de 1.650.921 lei (353.978,96 EUR) in Dosar nr. 35758/3/2018 prin care se solicita daune-interese rezultate din executia contractului de prestari servicii nr. AC/E/B/PS nr. 145/25.03.2015.

20. ALTE DATORII CURENTE

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Datorii fata de bugetul Statului	9.260.059	8.680.172
Venituri in avans	146.561.131	105.661.797
Alte datorii	5.128.480	10.573.666
Total	160.949.670	124.915.635

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

21. CIFRA DE AFACERI

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Venituri din activitatea de ruta	752.138.138	669.850.009
Venituri din activitatea de terminal	220.150.881	115.422.956
Venituri din chirii si alte servicii	1.381.089	1.378.414
Total	<u>973.670.108</u>	<u>786.651.379</u>

Pentru anul 2018, Regia a aplicat prevederile IFRS 15, care nu au schimbat modul de recunoastere a veniturilor.

Pentru anul 2018, Regia a recunoscut venituri in valoare de 6.228.073 lei (7.337.364 lei pentru anul 2017) aferente zborurilor exceptate in cadrul serviciilor de ruta.

Conform Conventiei Internationale a Eurocontrol referitor la Cooperarea pentru Siguranta Spatiului de Navigare, statele membre opereaza un sistem comun de taxare a rutelor ce presupune o taxare unica a zborului si ofera statelor membre servicii de calculare, facturare si colectare prin intermediul Oficiului Central de Tarife de Ruta al EUROCONTROL-ului.

22. ALTE VENITURI DIN EXPLOATARE

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Subventii aferente altor cheltuieli de exploatare	1.165.854	994.555
Alte venituri	6.682.849	6.152.633
Total	<u>7.848.703</u>	<u>7.147.188</u>

Subventiile aferente altor cheltuieli de exploatare reprezinta veniturile aferente proiectelor, finantate de Comisia Europeana, proiecte la care Regia participa activ la implementarea pe plan european in domeniul ATM, respectiv la doua proiecte (PJ-16, PJ-17) ce apartin fazei de cercetare/validare SESAR 2020 si la cinci proiecte ce apartin fazei de implementare SESAR (WXXM, IRIS, NewPENS, SPICE, SWIM Common PKI, eGAFOR).

Alte venituri includ, in principal, penalizari calculate clientilor, dupa cum mentioneaza EUROCONTROL.

23. CHELTUIELI DE EXPLOATARE

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Salarii si alte beneficii ale angajatilor	674.042.303	635.346.879
Amortizarea imobilizarilor	40.791.926	39.955.257
Contributia la Eurocontrol	34.659.552	31.410.728
Alte servicii prestate de terti	22.139.266	21.565.285
Contributia la planurile de contributii determinate	30.653.933	27.728.848
Deplasari	4.321.286	4.063.892
Supervizarea serviciilor de management al traficului aerian	9.442.083	9.573.655
Asigurari	12.851.580	12.260.950
Intretinere si reparatii	3.603.120	1.693.209
Verificarea echipamentelor	6.682.900	7.159.756
Materiale si consumabile	6.383.874	7.328.804
Deprecierea imobilizarilor	(28.450)	685.108
Servicii postale si de comunicatii	6.212.579	5.832.036
Utilitati	5.527.268	4.824.167
Alte taxe	1.482.994	2.248.205
Chirii	3.144.197	3.077.087
Transport de bunuri	3.099.681	2.294.264
Pierdere din vanzarea de imobilizari	2.294.106	(32.510)
Alte cheltuieli	3.635.187	15.338.620
Cursuri pentru angajati	(1.960.787)	1.577.632
Pierderi din creante	39.956.748	962.635
Reversari de provizioane, net	24.363.176	94.898.533
Ajustari de valoare creante, net	(265.158)	178.156
Total	<u>933.033.364</u>	<u>929.971.196</u>

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

24. VENITURI FINANCIARE

	2019	2018
Venituri din dobanzi la depozite	3.735.043	3.068.952
Castig net din diferente de curs valutar	(6.377)	13.085.561
Total	3.728.666	16.154.513

25. ANGAJAMENTE SI CONDITIONALITATI

(i) Programul de investitii

Regia este angajata in continuarea programului de investitii, detaliat pe obiective dupa cum urmeaza:

Obiectiv	Valoare investitie 31.12.2018
Obiective in continuare din care:	
Sistem ATM 2015+ (SW. HW)	36.556.141
Sistem COM/VHF Centru de pregatire Cluj	2.941.335
Instalare senzori meteo ROMAWOS pentru Categoria II RWY 27 la Aeroportul Craiova	847.396
Modernizare imprejmuire si porti acces la DSNA Sibiu	32.000
Instalare echipament ILS/DME la Constanta	2.981.010
Inlocuire echipament ILS/DME 08L Otopeni	2.785.238
Echipare turn control nou la Aeroportul Suceava	594.164
Amenajare platforma cu instrumente meteorologice la aeroportul Craiova	167.967
Amenajare sala simulator ACC pentru functionare ca TDS/CR1/SIM	5.170.104
Amenajare acces auto cladire radiofar indepartat DSNA Sibiu	24.900
Modernizare dispecerat DOS	8.000
Cosuri de fum centrala termica	5.600
Sistem de inregistrare vocala DSNA Craiova, Aeroport Arad	516.442
Sisteme VCSS la TWR Craiova, TWR Baneasa, TWR Tulcea, TWR Bacau, TWR Oradea si TWR Arad	3.447.388
Sistem control acces DSNAR Arad	134.767
Implementare acord INEA DME/PBN	
Turn nou Aeroport Cluj	829.163
Sistem semnalizare luminoasa OTP	48.092
Centru de pregatire Cluj	592
Echipare Anexa cladire CDZ Constanta	396.944
Platforme betonate AICHB la Centrul emisie	134.839
TOTAL	57.622.082

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

25. ANGAJAMENTE SI CONDITIONALITATI (continuare)

(i) Programul de investitii (continuare)

Obiective noi:	Valoare investitie 2018
Extindere protectie impotriva trasnetelor la pilon si shelter CE/CR Ruta NDB Oradea	7.900
Modernizare Turn Control DSNA Timișoara	20.000
Modernizare sala odihna si sala de dirijare la DSNA Oradea	15.160
Dotari independente	51.496
Alte cheltuieli – studii	371.892
TOTAL OBIECTIVE NOI	29.878.163
TOTAL	303.882.889

(ii) Dezvoltarea si implementarea Sistemului ATM 2015+

Proiectul ATM2015+ are ca obiectiv principal definirea, implementarea, testarea si punerea in operare a Sistemului ATM2015+, sistem ce urmeaza a fi instalat si operat la ACC Bucuresti, APP Arad, APP Constanta, APP Bucuresti, inclusiv pozitiile operationale militare aferente acestora, FIC Bucuresti precum si la 15 TWRs (mai putin TWR Otopeni).

Implementarea proiectului inclusiv dezvoltarile viitoare au fost planificate a se realiza in 3 etale (Step), astfel:

- Etapa 1 – pana in decembrie 2016
- Etapa 2 – pana in 2018
- Etapa 3 – incepand cu 2020

Stadiul Proiectului

In urma licitatiei deschise, organizata pentru atribuirea dezvoltarii si implementarii Sistemului ATM2015+ a fost semnat la data de 29 iulie 2013 Contractul de prestari de servicii nr. 268, prin care Indra Sistemas din Spania urmeaza sa implementeze Sistemul ATM2015+, in doua faze si anume:

- Faza 1 – pana in februarie 2016
- Faza 2 – pana in decembrie 2016

Indra Sistemas a instalat Prototipul Sistemului ATM2015+ la CDZ Bucuresti. Sala TDS in termen de 5 luni de la semnarea contractului, indeplinind clauza contractuala prin care i se cerea sa instaleze la sediul ROMATSA un astfel de Prototip. Prototipul a fost testat in fabrica (teste FAT), la sediul Indra din Madrid, in perioada 16-20.12.2013, iar apoi a fost testat pe amplasament (teste SAT) la CDZ Bucuresti, in perioada 16 – 22.01.2014.

Dupa analiza in cadrul echipei Proiectului ATM2015+ a rezultatelor testelor FAT si SAT aferente Prototipului Sistemului ATM2015+, a fost concluzionat faptul ca Prototipul furnizat de catre Indra Sistemas indeplineste cerintele functionale si de integrare solicitate prin cerintele functionale ale ROMATSA.

In acest moment Proiectul este in faza de finalizare a dezvoltarii modulelor software componente ale Sistemului ATM2015+, urmand ca in a doua parte a anului curent sa se efectueze testarea sistemului (in fabrica si pe amplasament), precum si pregatirea personalului ROMATSA care va opera sistemul mai sus referit.

In aprilie 2018 s-a demarat formarea unor grupuri de lucru pentru analiza functionalitatilor ramase de implementat, modificarea unora si suplimentarea cu anumite cerinte; a fost semnat Actul Aditional nr. 9/04.12.2018 prin care s-au suplimentat anumite cerinte operationale si solutii tehnice, iar noile tremene ale Etapei 1 (Step 1) sunt:

- Faza 1 – Aprilie 2019
- Faza 2 – Aprilie 2020

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

25. ANGAJAMENTE SI CONDITIONALITATI (continuare)

(ii) Dezvoltarea si implementarea Sistemului ATM 2015+ (continuare)

Stadiul Proiectului (continuare)

Etapa 2 este planificata a se realiza in perioada 2021-2023, iar Etapa 3 in perioada 2024-2026.

Proiectul ATM2015+ are ca **obiectiv principal** definirea, implementarea, testarea si punerea in operare a Sistemului ATM2015+, sistem ce urmeaza a fi instalat si utilizat la ACC Bucuresti, APP Arad, APP Constanta, APP Bucuresti, inclusiv pozitiile operationale militare aferente acestora, FIC Bucuresti, precum si la 15 TWR-uri (mai putin TWR Otopeni, unde exista deja un sistem ASMGCS cu care sistemul ATM2015+ va fi interconectat).

Sistemul ATM2015+ este dezvoltat in scopul **imbunatatirii sigurantei** managementului traficului aerian in FIR Bucuresti. Sistemul este dezvoltat pe o **arhitectura moderna, care integreaza noul concept Open Architecture definit de SESAR** care va permite o dezvoltare ulterioara, scalabila, a acestuia si va **implementa cerintele SES si SESAR aplicabile** la data punerii acestuia in operare. De asemenea, Sistemul ATM2015+ va contine functiuni ce vor facilita trecerea de la actuala planificare si operare a zborurilor pe baza de plan de zbor, la conceptul **operatiunilor bazate pe traiectoria de zbor 4D**.

Totodata, Sistemul **va contine capacitatea de utilizare a comunicatiilor tip CPDLC/ Air-Ground Datalink**, asigurandu-se astfel conformitatea Romaniei cu cerintele Regulamentului CE nr. 29/ 2009.

Dezvoltarea, livrarea, instalarea, testarea si punerea in functiune de catre Furnizor a **Sistemului ROMATSA ATM 2015+** ce cuprinde fara a se limita la urmatoarele: (a) software inclusiv licente pentru software, codul sursa al sistemului, kit de instalare, (b) echipamente, inclusiv hardware, (c) documentatie tehnica inclusiv manual de utilizare, manual de instalare, manual de recuperare automata a datelor, manual de recuperare in caz de dezastru.

Stadiul fizic al lucrarilor:

- o **Stadiul:** In derulare Contractul nr. 268/29.07.2013 cu firma Indra Sistemas SA pentru perioada 29.07.2013 - 01.02.2019. S-au livrat si instalat echipamentele aferente Fazei 1 a proiectului estimata a se finaliza in luna noiembrie 2017. De asemenea s-a livrat documentatie tehnica a sistemului si s-a achitat in procent de 70%, testele FAT Faza 1 acceptate, scolarizare la furnizor finalizata. In perioada 29.01.2017- 03.03.2017 s-au desfasurat testele SAT Faza 1 si Sistemul a trecut cu succes aceste teste.
- o **Actiuni viitoare:** Certificarea sistemului, scolarizarea interna a personalului si Transferul in Operational Faza 1 a sistemului in sala "Cota 0".

(iii) Garantii

La 31 decembrie 2018 Regia a recunoscut extrabilantier scrisori de garantie bancara in legatura cu contractele de investitii si de prestari servicii derulate. Cele mai importante sunt următoarele:

Denumire ordonator (furnizor)	31 decembrie 2018
INDRA SISTEMAS	26.312.651
TELEKOM ROMANIA COMUNICATION	562.433
VERTIVI MANAGEMENT	1.514.660
ASTRA	540.488

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

15. ALTE INFORMATII (continuare)

15.5. Alte informatii (continuare)

f) Angajamente, conditionaliti si contingente (continuare)

(iv) Situatia bunurilor din domeniu public al statului (HG 624/2010 si HG 359/2016) aflate în administrarea R.A. ROMATSA

Nr. crt.	Subunitatea	Denumire	Tip bun (imobil, teren, etc.)	Valoare la 31.12.2017	Lege/HG/OUG/etc. care reglementeaza situatia juridica
1	DR BUCURESTI	Incinta curte Centrul de Dirijare al Zborurilor Bucuresti	Teren	55.669.708	Legea 213/1998, HG 624/2010
2	ADMINISTRATIA CENTRALA	Construire sediu Administratia Centrala ROMATSA si AACR	Teren	6.435.097	Legea 213/1998, HG 624/2010
3	DR BUCURESTI	Incinta curte Centrul de Emisie Stefanesti	Teren	6.281.150	Legea 213/1998, HG 624/2010
4	DR BUCURESTI	Incinta curte RADAR PRIMAR SI SECUNDAR CU RAZA LUNGA DE ACTIUNE THOMSON	Teren	113.918	Legea 213/1998, HG 624/2010
5	DR BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT OTOPENI DIRECTIA 81° R (RADAR MSSR)	Teren	1.029.363	Legea 213/1998, HG 624/2010
6	DR BUCURESTI	Incinta curte VOR/DME STREJNIC	Teren	62.967	Legea 213/1998, HG 624/2010
7	DR BUCURESTI	Incinta curte VOR/DME FLORESTI STOENESTI	Teren	31.370	Legea 213/1998, HG 624/2010
8	DR BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR DE RUTA FLORESTI STOENESTI	Teren	81.917	Legea 213/1998, HG 624/2010
9	DR BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR DE RUTA TÂRGU JIU	Teren	341.291	Legea 213/1998, HG 624/2010
10	DR BUCURESTI	Incinta curte VOR/DME TARGU JIU	Teren	38.490	Legea 213/1998, HG 624/2010
11	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT BANEASA DIRECTIA 71°	Teren	2.980.256	Legea 213/1998, HG 624/2010
12	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADAR TMA	Teren	3.612.627	Legea 213/1998, HG 624/2010
13	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT OTOPENI DIRECTIA 261°L	Teren	766.224	Legea 213/1998, HG 624/2010
14	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT OTOPENI DIRECTIA 261°R	Teren	717.862	Legea 213/1998, HG 624/2010
15	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT OTOPENI DIRECTIA 81°L	Teren	860.007	Legea 213/1998, HG 624/2010

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

15. ALTE INFORMATII (continuare)

15.5. Alte informatii (continuare)

f) Angajamente, conditionaliti si contingente (continuare)

(iv) Situatia bunurilor din domeniu public al statului (HG 624/2010 si HG 359/2016) aflate in administrarea R.A. ROMATSA (continuare)

Nr. crt.	Subunitatea	Denumire	Tip bun (imobil, teren, etc.)	Valoare 31.12.2017	la	Lege/HG/OUG/etc. care reglementeaza situatia juridica
16	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT OTOPENI DIRECTIA 261°L	Teren	540.959		Legea 213/1998, HG 624/2010
17	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIO GONIOMETRU UUS OTOPENI DIRECTIA 81°L	Teren	108.033		Legea 213/1998, HG 624/2010
18	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT OTOPENI DIRECTIA 81°R	Teren	1.989.070		Legea 213/1998, HG 624/2010
19	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT OTOPENI DIRECTIA 81°L	Teren	2.539.619		Legea 213/1998, HG 624/2010
20	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT OTOPENI DIRECTIA 261°R	Teren	548.783		Legea 213/1998, HG 624/2010
21	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT BANEASA DIRECTIA 71°	Teren	1.538.370		Legea 213/1998, HG 624/2010
22	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT BANEASA DIRECTIA 251°	Teren	8.547.426		Legea 213/1998, HG 624/2010
23	DSNA BUCURESTI	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT BANEASA DIRECTIA 251°	Teren	1.756.625		Legea 213/1998, HG 624/2010
24	DR ARAD	Incinta curte RADIOFAR RUTA DEVA	Teren	167.657		Legea 213/1998, HG 624/2010
25	DR ARAD	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT	Teren	69.465		Legea 213/1998, HG 624/2010

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

15. ALTE INFORMATII (continuare)

15.5. Alte informatii (continuare)

f) Angajamente, conditionaliti si contingente (continuare)

(iv) Situatia bunurilor din domeniu public al statului (HG 624/2010 si HG 359/2016) aflate în administrarea R.A. ROMATSA (continuare)

Nr. crt.	Subunitatea	Denumire	Tip bun (imobil, teren, etc.)	Valoare 31.12.2017	la	Legea/HG/OUG/etc. care reglementeaza situatia juridica
26	DR ARAD	Incinta curte RADIOMARKER	Teren	1.744		Legea 213/1998, HG 624/2010
27	DR ARAD	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT	Teren	226.760		Legea 213/1998, HG 624/2010
28	DR ARAD	Incinta curte RADIO GONIOMETRU	Teren	180.150		Legea 213/1998, HG 624/2010
29	DR BUCURESTI	Incinta curte DVOR/DME GALATI (SENDRENI)	Teren	409.816		Legea 213/1998, HG 624/2010
30	DSNA CONSTANTA	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT PE DIRECTIA 184°	Teren	34.294		Legea 213/1998, HG 624/2010
31	DSNA CONSTANTA	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT PE DIRECTIA 184°	Teren	90.563		Legea 213/1998, HG 624/2010
32	DSNA CONSTANTA	Incinta curte RADIOFAR DE PANTA ILS DIRECTIA 184°	Teren	7.302		Legea 213/1998, HG 624/2010
33	DSNA CONSTANTA	Incinta curte RADIOFAR DE DIRECTIE ILS DIRECTIA 184°	Teren	3.719		Legea 213/1998, HG 624/2010
34	DSNA CONSTANTA	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT PE DIRECTIA 004°	Teren	191.230		Legea 213/1998, HG 624/2010
35	DSNA CONSTANTA	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT PE DIRECTIA 004°	Teren	116.466		Legea 213/1998, HG 624/2010
36	DSNA CONSTANTA	Incinta curte VOR/DME RADIOFAR DE RUTA PE DIRECTIA 004°	Teren	10.290		Legea 213/1998, HG 624/2010
37	DSNA CONSTANTA	Incinta curte CENTRUL DE DIRIJARE AL ZBORURILOR CONSTANTA	Teren	968.971		Legea 213/1998, HG 624/2010

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

15. ALTE INFORMATII (continuare)

15.5. Alte informatii (continuare)

f) Angajamente, conditionaliti si contingente (continuare)

(iv) Situatia bunurilor din domeniu public al statului (HG 624/2010 si HG 359/2016) aflate in administrarea R.A. ROMATSA (continuare)

Nr. crt.	Subunitatea	Denumire	Tip bun (imobil, teren, etc.)	Valoare 31.12.2017	la	Lege/HG/OUG/etc. care reglementeaza situatia juridica
38	DSNA CONSTANTA	Incinta curte CENTRUL DE DIRIJARE AL ZBORURILOR CONSTANTA (Parcare)	Teren	107.883		Legea 213/1998, HG 624/2010
39	DSNA CONSTANTA	Incinta curte CAP RADAR PRIMAR SRE	Teren	120.598		Legea 213/1998, HG 624/2010
40	DSNA CONSTANTA	Incinta curte REPARTITOR CABLU TELECOMANDA	Teren	57.009		Legea 213/1998, HG 624/2010
41	DSNA CONSTANTA	Incinta curte OBSERVATOR METEO	Teren	60.215		Legea 213/1998, HG 624/2010
42	DSNA CLUJ	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT	Teren	441.440		Legea 213/1998, HG 624/2010
43	DSNA CLUJ	Incinta curte CENTRUL DE EMISIE (CDZ CLUJ)	Teren	8.575.654		Legea 213/1998, HG 624/2010
44	DSNA BAIA MARE	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT	Teren	390.512		Legea 213/1998, HG 624/2010
45	DSNA BAIA MARE	Incinta curte RADIO GONIOMETRU	Teren	54.929		Legea 213/1998, HG 624/2010
46	DSNA BAIA MARE	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT	Teren	193.469		Legea 213/1998, HG 624/2010
47	DSNA Iasi	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT	Teren	244.961		Legea 213/1998, HG 624/2010
48	DSNA ORADEA	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT	Teren	769.053		Legea 213/1998, HG 624/2010
49	DSNA SATU MARE	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT, RADIO GONIOMETRU DVOR/DME	Teren	233.172		Legea 213/1998, HG 624/2010
50	DSNA SATU MARE	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT	Teren	1.238.331		Legea 213/1998, HG 624/2010
51	DSNA SIBIU	Incinta curte RADIOMARKER	Teren	22.887		Legea 213/1998, HG 624/2010

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

15. ALTE INFORMATII (continuare)

15.5. Alte informatii (continuare)

f) Angajamente, conditionaliti si contingente (continuare)

(iv) Situatia bunurilor din domeniu public al statului (HG 624/2010 si HG 359/2016) aflate in administrarea R.A. ROMATSA (continuare)

Nr. crt.	Subunitatea	Denumire	Tip bun (imobil, teren, etc.)	Valoare la 31.12.2017	Lege/HG/OUG/etc. care reglementeaza situatia juridica
52	DSNA SIBIU	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT si CENTRU DE EMISIE	Teren	9.169.026	Legea 213/1998, HG 624/2010
53	DSNA SIBIU	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT	Teren	572.015	Legea 213/1998, HG 624/2010
54	DSNA SUCEAVA	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT	Teren	20.544	Legea 213/1998, HG 624/2010
55	DSNA SUCEAVA	Incinta curte RADAR PRECIZIE	Teren	6.271	Legea 213/1998, HG 624/2010
56	DSNA SUCEAVA	Incinta curte OBSERVATOR METEO	Teren	34.708	Legea 213/1998, HG 624/2010
57	DSNA TULCEA	Incinta curte RADIOFAR APROPIAT	Teren	60.061	Legea 213/1998, HG 624/2010
58	DSNA TULCEA	Incinta curte RADIO GONIOMETRU	Teren	1.558	Legea 213/1998, HG 624/2010
59	DSNA TULCEA	Incinta curte RADIOFAR INDEPARTAT	Teren	33.318	Legea 213/1998, HG 624/2010
60	DSNA TULCEA	Incinta curte CENTRUL DE EMISIE	Teren	225.988	Legea 213/1998, HG 624/2010
61	DSNA IASI	Teren Radiofar apropiat pentru Aeroportul international Iasi-obiectiv NDB	Teren	335.351	HG 359-11.05.2016
62	DSNA CONSTANTA	Obiectiv ILS-DME- Aeroportul Mihail Kogalniceanu, jud. Constanta	Teren	40.920	HG 359-11.05.2016
		TOTAL		122.079.431	

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

25. ANGAJAMENTE SI CONDITIONALITATI (continuare)

v) Actiuni in instanta

Regia este obiectul unui numar de actiuni in instanta rezultate in cursul normal al desfasurarii activitatii. Conducerea Regiei considera ca aceste actiuni nu vor avea un efect advers semnificativ asupra rezultatelor economice si a pozitiei financiare a Regiei.

Printre acestea, se numara si o actiune intentata Statului Roman de catre fratii Micula si castigata in prima instanta de catre reclamanti, in urma careia Regiei, in calitate de organizatie reprezentanta a Statului Roman, i s-au poprit drepturile de incasare a creantelor in legatura cu EUROCONTROL incepand cu data de 15 Septembrie, 2015. Ulterior, in urma apelurilor formulate de catre Regie incepand cu data de 24 Septembrie 2015, instantele ulterioare au dat castig de cauza ROMATSA iar EUROCONTROL a reinceput viramentele de fonduri catre Regie in cadrul creantei pe care Regia o avea de incasat.

La data de 25 ianuarie 2016, Tribunalul francofon de prima instanta din Bruxelles, Sectia Civila, s-a pronuntat in sensul admiterii actiunilor formulate de ROMATSA si Romania si a dispus ridicarea poprii. Impotriva acestei Sentinte, au fost formulate cereri de apel atat de catre Viorel Micula precum si de catre Ioan Micula si cele trei societati.

vi) Cadrul legislativ fiscal

Toate sumele datorate Statului Roman pentru taxe si impozite au fost platite sau inregistrate la data bilantului. Sistemul fiscal din Romania este in curs de consolidare si armonizare cu legislatia europeana, putand exista interpretari diferite ale autoritatilor in legatura cu legislatia fiscala, care pot da nastere la impozite, taxe si penalitati suplimentare.

In cazul in care autoritatile statului descopera incalcarile ale prevederilor legale din Romania, acestea pot determina, dupa caz: confiscarea sumelor in cauza, impunerea obligatiilor fiscale suplimentare, aplicarea unor amenzi, aplicarea unor majorari de intarziere (aplicate la sumele de plata efectiv ramase). Prin urmare, sanctiunile fiscale rezultate din incalcarile ale prevederilor legale pot ajunge la sume importante de platit catre stat.

Conform legislatiei fiscale in vigoare, pe parcursul anului 2015, pentru neachitarea la termen de catre contribuabili a obligatiilor fiscale, s-au perceput dobanzi si penalitati de intarziere.

Astfel, in perioada ianuarie-februarie 2014 nivelul dobanzilor de intarziere a fost de 0,04% pe zi, iar nivelul penalitatilor de intarziere a fost de 0,02% pe zi pentru fiecare zi de intarziere.

Incepand cu martie 2014, nivelul dobanzilor s-a redus, acesta fiind de 0,03% pe zi de intarziere la plata; nivelul penalitatilor a ramas neschimbat, la valoarea de 0,02% pe zi de intarziere la plata.

In Romania, exercitiul fiscal ramane deschis pentru verificari o perioada de 5 ani.

Datoriile contingente pot aparea in legatura cu evaluarile fiscale suplimentare care pot fi impuse de catre autoritatile fiscale datorita controalelor efectuate. Declaratiile de impozit pe profit pot fi supuse revizuirii de catre autoritatile fiscale intr-o perioada de 5 ani.

Regia considera ca si-a achitat la timp si in totalitate taxele, impozitele, penalitatile si dobanzile penalizatoare, in masura in care a fost cazul.

(vii) Pretul de transfer

Legislatia fiscala din Romania contine reglementari detaliate privind preturile de transfer intre parti afiliate si include metode specifice pentru determinarea preturilor de transfer in cadrul tranzactiilor desfasurate in conditii obiective.

Reglementarile privind preturile de transfer prevad ca acei contribuabili care efectueaza tranzactii cu partile afiliate trebuie sa pregateasca un dosar al preturilor de transfer, care trebuie sa fie prezentat autoritatilor fiscale la cerere. In practica, autoritatile fiscale romane pot solicita informatii suplimentare.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

25. ANGAJAMENTE SI CONDITIONALITATI (continuare)

(vii) Pretul de transfer (continuare)

In consecinta, daca principiul unei tranzactii desfasurate in conditii obiective nu poate fi demonstrat, un control fiscal viitor poate ajusta rezultatul fiscal cu venituri taxabile aditionale/ cheltuieli nedeductibile (se poate estima impozit pe profit aditional si penalitati aferente).
 Conducerea nu considera ca Regia are o expunere semnificativa in aceasta privinta.

(viii) Riscul aferent mediului economic

In măsura în care au existat informații disponibile, conducerea a reflectat estimările revizuite ale fluxurilor de numerar viitoare în politica sa de depreciere.

Problemele actuale cu privire la eventuala inrautătire a condițiilor financiare care ar contribui în continuare la o reducere a încrederii, au determinat guvernele și băncile centrale să depună eforturi comune pentru a adopta măsuri speciale în vederea contracarării aversunii față de risc și restabilirii funcționării normale a pieței condiții.

Conducerea Regiei nu poate estima evenimentele care ar putea avea un efect asupra sectorului bancar din Romania si ulterior ce efect ar putea avea asupra acestor situatii financiare.

Riscurile semnificative sunt descrise in Nota 28. In cursul anului 2018 Regia nu a utilizat derivative pentru a se proteja impotriva acestor riscuri.

26. TRANZACTII CU PARTI AFILIATE

Partile afiliate includ Ministerul Transporturilor si regiile autonome si societatile ce apartin de Ministerul Transporturilor. Tranzactiile si soldurile cu partile afiliate sunt urmatoarele:

	Sold creante de la		Sold datorie catre	
	2018	2017	2018	2017
TAROM	3.498.559	3.359.143	64.183	-
Autoritatea Aeronautica Civila Romana	3.944	8.940	1.630.517	1.856.720
CN Aeroporturi Bucuresti Aeroportul International Mihail Kogalniceanu-Constanta	46.784	43.484	2.006	3.204
Aeroport International Timisoara	1.182	975	15.099	2.848
	3.187	6.123	-	-
	3.553.656	3.418.665	1.711.805	1.862.592

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

26. TRANZACTII CU PARTI AFILIATE (continuare)

Regia deruleaza tranzactii cu Ministerul Transporturilor reprezentand servicii de navigatie aeriana exceptate de la plata tarifului de ruta. Contravaloarea acestor servicii este rambursata de catre Ministerul Transporturilor in conformitate cu OUG 147/2007.

Contravaloarea serviciilor de ruta exceptate, prestate de Regie si recunoscute in cadrul cifrei de afaceri in anul 2018 au fost in valoare de 6.228.073 lei (2017: 7.337.364 lei).

Valoarea creantelor de la Ministerul Transporturilor la 31 decembrie 2018 este de 24.139.890 lei (31 decembrie 2017: 17.911.818 lei).

Ajustarile de valoare aferente creantelor de la Ministerul Transporturilor la 31 decembrie 2018, sunt in suma de 2.990.803 lei (31 decembrie 2017: 0 lei).

Tranzactiile Regiei cu partile afiliate se prezinta astfel:

	Vanzari		Cumparari	
	2018	2017	2018	2017
Autoritatea Aeronautica Civila Romana	35.248	48.951	18.561.998	19.528.158
Tarom	21.553.605	20.912.840	751.117	438.862
CN Aeroporturi Bucuresti	511.384	472.904	2.122.681	2.042.083
Aeroportul International Mihail Kogalniceanu-Constanta	18.289	18.492	147.141	145.114
Aeroport International Timisoara	36.419	33.191	303.652	309.851
Scoala Superioara de Aviatie	6.566	6.184	1.300.506	111.252
	22.161.511	21.492.562	23.187.095	22.575.320

Centrul Regional de Excelenta in Aviatia Civila („CREAC”) a devenit parte afiliata in cursul anului 2011, participarea Regiei la aceasta Regie fiind aprobata in sedinta Consiliului de Administratie nr.13 din 1 septembrie 2011. CREAC este o Regie pe actiuni de tip inchis avand un capital social format din 1.050.000 actiuni nominative in valoare de 10 lei fiecare; Regia detine 40% din actiuni. Valoarea investitiei Regiei in CREAC la data de 31 decembrie 2018 este de 1.260.000 lei. In cursul exercitiului incheiat la 31 decembrie 2018 nu au existat tranzactii cu entitatea nou creata.

27. INFORMATII PRIVIND SALARIATII SI CONDUCEREA REGIEI

Numarul mediu de angajati al Regiei pentru exercitiul incheiat la 31 decembrie 2018 este de 1.546 persoane (2017: 1.488).

In cursul exercitiilor incheiate la 31 decembrie 2018 si la 31 decembrie 2017, salariile conducerii au fost in suma de 12.817.629 lei si, respectiv, 11.654.056 lei.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

28. MANAGEMENTUL RISCULUI FINANCIAR

Regia este expusa urmatoarelor riscuri ca urmare a utilizarii de instrumente financiare:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piata

Aceasta nota prezinta informatii privind expunerea Regiei la fiecare dintre riscurile prezentate anterior, obiectivele, politicile si procedurile de masurare si gestionare a riscului folosite de Regie. Mai multe informatii privind aceste riscuri sunt incluse in aceste situatii financiare.

Conducerea Regiei identifica si analizeaza riscurile cu care se confrunta Regia si stabileste limitele adecvate de expunere la risc si controalele interne adecvate.

Politicile si sistemele de gestionare a riscurilor sunt revizuite periodic pentru a reflecta modificarile conditiilor de piata si activitatile Regiei. Regia, prin cursurile de formare si standardele si procedurile de gestionare, urmareste sa dezvolte un mediu de control disciplinat si constructiv, in care toti angajatii sa inteleaga rolurile si obligatiile lor.

Riscul de credit

In decursul activitatii sale, Regia este expusa riscului de credit, in special datorita creantelor comerciale, Conducerea Regiei monitorizeaza expunerea la riscul de credit in mod regulat. Situatiile financiare contin ajustari in legatura cu riscul de credit, care reprezinta cea mai buna estimare a conducerii.

Expunerea principala la riscul de credit este determinata de sumele neincasate de la Ministerul Transporturilor reprezentand contravaloarea zborurilor exceptate.

	Valoare contabila	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Active financiare		
Numerar si echivalente de numerar	455.247.514	427.170.640
Creante comerciale	159.498.724	153.790.490
Total	614.746.238	580.961.130

Componenta pe vechimi a creantelor comerciale la data raportarii a fost:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Intre 0 - 90 zile	132.143.202	131.518.765
Intre 90 - 180 zile	7.299.896	6.848.204
Intre 180 - 365 zile	3.760.946	4.993.266
Mai mare de un an	38.873.270	33.165.469
Total	182.077.314	176.525.704
Ajustari de valoare	(22.578.590)	(22.735.214)
Creante comerciale	159.498.724	153.790.490

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

28. MANAGEMENTUL RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul ca Regia sa nu isi onoreze obligatiile financiare la scadenta.

Politica Regiei privind administrarea lichiditatii este de a asigura, in masura in care este posibil, ca va avea intotdeauna lichiditati suficiente pentru a indeplini obligatiile sale atunci cand vor fi scadente, atat in conditii normale cat si in conditii deosebite, fara a suporta pierderi inacceptabile.

Gestionarea prudenta a riscului de lichiditate implica mentinerea de numerar suficient si posibilitatea de lichidare a activelor financiare.

Managementul monitorizeaza previziunile privind rezervele de lichiditati ale Regiei pe baza fluxurilor de numerar viitoare.

Expunerea maxima la riscul de lichiditate la data raportarii a fost:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Activ		
Active monetare in lei	235.136.266	209.767.330
Active monetare in valuta	402.188.561	393.946.735
Total	637.324.827	603.714.065
Datorii		
Datorii monetare in lei	(11.768.483)	(8.803.823)
Datorii monetare in valuta	(13.999.546)	(11.791.630)
Total	(25.768.029)	(20.595.453)
Pozitia monetara neta in lei	223.367.783	200.963.507
Pozitia monetara neta in valuta	388.189.015	382.155.105

Datoriile cuprind mai multe elemente a caror maturitate este sub un an.

Riscul de piata

Riscul de piata este riscul ca schimbarile in pretul de piata, cum ar fi tariful reglementat de EUROCONTROL , vor afecta fluxurile de trezorerie ale Regiei sau valoarea justa a instrumentelor financiare detinute. Obiectivul gestionarii riscului de piata este acela de a gestiona si a controla expunerile riscului de piata in limite acceptabile, avand in vedere optimizarea rezultatului.

Riscul valutar

Moneda utilizata pe piata interna este leul romanesc, iar pentru imprumuturile externe costurile de finantare sunt exprimate in diferite monede externe. Ca urmare, imprumuturile in valuta sunt ulterior exprimate in lei, la cursul de la sfarsitul anului. Diferentele rezultate sunt incluse in contul de profit si pierdere si nu afecteaza fluxul de numerar pana in momentul lichidarii datoriei.

Regia este expusa riscului de curs valutar ca urmare a expunerilor pe diferite valute, in principal cu privire la numerar, echivalente de numerar, creante, investitii financiare si datorii comerciale. Regia nu utilizeaza instrumente financiare derivate pentru a reduce acest risc.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

28. MANAGEMENTUL RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Riscul valutar (continuare)

31 decembrie 2018	RON	EURO	GBP	USD	CAD	Total
Active monetare						
Creante comerciale	30.883.153	151.194.161	-	-	-	182.077.314
Numerar, echivalente de numerar	204.253.113	248.482.358	10.344	2.500.690	1.008	455.247.513
Investitii financiare	-	-	-	-	-	-
Datorii monetare						
Datorii comerciale	11.768.483	13.876.109	115.287	8.150	-	25.768.029
Soldul expunerii	223.367.783	385.800.410	(104.943)	2.492.540	1.008	611.556.798
31 decembrie 2017	RON	EURO	GBP	USD	CAD	Total
Active monetare						
Creante comerciale	22.162.479	154.379.927	-	1.019	-	176.543.425
Numerar, echivalente de numerar	187.604.851	239.260.156	26.890	277.697	1.046	427.170.640
Investitii financiare	-	-	-	-	-	-
Datorii monetare						
Datorii comerciale	8.803.823	11.710.752	73.095	7.783	-	20.595.453
Soldul expunerii	200.963.507	381.929.331	(46.205)	270.933	1.046	583.118.612

Urmatoarele rate de schimb au fost aplicate:

	Cursul de schimb mediu	
	2018	2017
RON / EURO	4.6535	4.5681
RON / GBP	5.2598	5.2143
RON / USD	3.9416	4.0525
RON / CAD	3.0421	3.1225
	Cursul de schimb la data raportarii	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
RON / EURO	4.6639	4.6597
RON / GBP	5.1931	5.2530
RON / USD	4.0736	3.8915
RON / CAD	2.9925	3.1051

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (Toate sumele sunt exprimate in LEI, daca nu este indicat altfel)

28. MANAGEMENTUL RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Riscul valutar (continuare)

La 31 decembrie 2018, valoarea justa a activelor financiare si a datoriilor financiare a fost urmatoarea:

31 decembrie 2018	Valoarea contabila	Valoarea justa
Active financiare		
Creante comerciale	159.498.724	159.498.724
Numerar, echivalente de numerar	455.247.514	455.247.514
Total	614.746.238	614.746.238

31 decembrie 2018	Valoarea contabila	Valoarea justa
Datorii financiare		
Datorii comerciale	25.768.029	25.768.029
Total	25.768.029	25.768.029

31 decembrie 2017	Valoarea contabila	Valoarea justa
Active financiare		
Creante comerciale	153.790.490	153.790.490
Numerar, echivalente de numerar	427.170.640	427.170.640
Total	580.961.130	580.961.130

31 decembrie 2017	Valoarea contabila	Valoarea justa
Datorii financiare		
Datorii comerciale	20.595.453	20.595.453
Total	20.595.453	20.595.453

Analiza de senzitivitate a valorii juste pentru instrumentele cu rata de dobanda fixa

Regia nu contabilizeaza active si datorii financiare cu rata de dobanda fixa la valoare justa prin contul de profit sau pierdere si nu desemneaza instrumente financiare derivate (swap-uri pe rata dobanzii) ca instrumente de acoperire a riscurilor in cadrul unui model de contabilizare a operatiunilor de acoperire a valorii juste impotriva riscurilor. Prin urmare, o modificare a ratelor de dobanda la data raportarii nu ar afecta contul de profit sau pierdere.

Monitorizarea capitalurilor

Politica conducerii Regiei este de a pastra o structura adecvata a capitalurilor, pentru a mentine increderea creditorilor si a pietei si pentru a sustine dezvoltarea viitoare a afacerii.

Regia monitorizeaza structura capitalurilor si o ajusteaza in functie de schimbarile conditiilor economice.

R.A. ROMATSA
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt exprimate în LEI, dacă nu este indicat altfel)

29. EVENIMENTE ULTERIOARE

Nu au existat evenimente ulterioare datei bilanțului contabil care necesită ajustări sau prezentarea lor în situațiile financiare pentru anul care s-a încheiat la 31 decembrie 2018.

Aceste situații financiare au fost aprobate de către conducerea Regiei la data de **29/05/2019** și semnate în numele acestora de către:

Mircea BOSTINA
Director General
Semnatura _____

Marius Adrian COJOC
Director Economic
Semnatura _____